

BOSNA SREBRENA

Službeno-informativno glasilo
FRANJEVAČKOG PROVINCIJALATA U SARAJEVU

Godina LXII • broj 2/2011.

IZ SADRŽAJA

IZDAJE	
Franjevački provincijalat	
<i>Bosne Srebrene</i>	
Zagrebačka 18	
BiH-71000 Sarajevo	
Tel.: +387 33 722 450	
Fax: +387 33 722 451	
www.bosnasrebrena.ba	
tajprov@bih.net.ba	
ODGOVARA	
fra Lovro Gavran	
UREĐUJE	
fra Janko Ćuro	
LEKTORIRA	
fra Marijan Karaula	
DOPISNICI	
fra Miljenko Petričević - Sarajevo	
fra Ivan Šarčević - Sarajevo	
fra Ivan Nujić - Visoko	
fra Nikola Matanović - Dubrave	
fra Ivica Baketarić - Fojnica	
fra Marko Ešegović - Gorica-Livno	
fra Danijel Nikolić - Guča Gora	
fra Stipo Raštegorac - Jajce	
fra Vjeko Tomić - Kraljeva Sutjeska	
fra Ivo Bošnjak - Kreševo	
fra Velimir Blažević - Petrićevac	
fra Mirko Filipović - Plehan	
fra Tomislav Brković - Rama-Šćit	
fra Joso Oršolić - Tolisa	
fra Franjo D. Stjepanović - Tuzla	
fra Mijo Šuman - Đakovica	
fra Leopold Rochmes - Beograd	
fra Zvonko Benković - Podsused	
TISKA	
Grafički atelje OSKAR, Sarajevo	
IZ SADRŽAJA	
Provincijalovo pismo braći	3
Iz Generalne kurije	5
Pismo za 800. obljetnicu Reda sestara sv. Klare	5
Iz Provincijalata	11
Okružno pismo u povodu kanonske vizitacije	11
Raspored kanonske vizitacije	12
Popis knjiga za kanonsku vizitaciju	15
Izjava za javnost	16
Poziv na Kapitul na rogožinama	17
Analiza proljetnih izvještaja	18
Iz tajništva	21
Naši mladomisnici	15
Napustili Red i Zajednicu	24
Iz Zapisnika Definitorijalnih sjednica	24
Prilozi	26
Otvorenje Godine sv. Klare	26
Održana svečana akademija povodom 400. obljetnice prve	
tiskane knjige na narodnom jeziku u BiH	29
Pomozimo izgradnju škole u Kivumu	31
Naš govor o Bogu	33
Obilježen jubilej župe Drijenča	34
Blagoslov gradilišta crkve sv. Franje u Dobrinji	36
Iz Provincije	37
Uskrsna priredba	37
Uskrs u Varešu	40
Novo nacionalno vijeće FSR u BiH	42
Proslava sv. Ive u Podmilačju	47
30. obljetnica svećeničkog ređenja	49
In memoriam	50
† Fra Mijo Mrlić	50
† Šimo Krijan	53
Dodatak	54
Fraternitas br. 5 i 6	54

PROVINCIJALOVO PISMO BRAĆI

Gospino svetište u Olovu

Draga braćo u Kristu i sv. Franji –
mir vam i dobro!

Hvala Bogu, prođe još jedna pastoralna godina ispunjena radom i trudom na raznim poljima, ali također i blagoslovljena plodovima toga rada. Stiže i vrijeme zasljenih godišnjih odmora, radi duševnog i tjelesnog osvježenja, te u svrhu prikupljanja snaga za nove pothvate u sljedećoj pastoralnoj godini. Što je nedjelja u tjednu, to bi trebao biti godišnji odmor u godini: vrijeme radosti, slavlja, druženja i odmora – tj. vrijeme rezervirano za one vrijednosti za koje nismo dovoljno slobodni tijekom godine, koja je sve više isprogramirana i prožeta raznim napornim, pa čak i stresnim aktivnostima i obvezama.

Radost susreta u obitelji, s rodbinom i prijateljima, slavlje mladih misa, crkvenih patrona, raznih obljetnica i drugih svečanosti, druženje sa starim znancima i stvaranje novih poznanstava i prijateljstava, te odmor duha i tijela na moru, u planini, ili kod prijatelja – sve to ispunja čovjeka zadovoljstvom, zahvalnošću Bogu i srećom. Pomaže mu da zaboravi proživljene poteškoće, da nadije eventualne nesporazume, da se regenerira, da se smiri u duši, da obnovi svježinu duha, smisao za humor i spremnost za nove hrabre korake naprijed. Velik je to Božji dar da je čovjek u stanju sve to postići u nekoliko dana smirenja i odmora.

Kad je odmor istinski zaslžen, onda je i od Boga blagoslovljen. A slobodno možemo reći da velika većina naše braće zaslužuje i više odmora nego što ga ima. Mnogima je odmor u stvari samo promjena aktivnosti – jer oduševljeni radnik ne trpi besposlicu.

Sretni smo i zahvalni dragom Bogu što nam obilno nagrađuje naš trud. Ove godine nam je dao pet mladomisnika. Radujemo se s njima i želimo im ustrajnost do konca i obilje Božjeg blagoslova u cijelom njihovom svećeničkom životu i radu. Početkom srpnja osmorica naših novaka položit će svoje prve redovničke zavjete, a sedmorica postulanata će, ako Bog da, obući franjevački habit (trojica su iz Sjemeništa, a četvorica iz postulature.) Svi ti mladi ljudi su naša nada, naša budućnost i opipljiv dokaz da se Bog neprestano brine za nas i da nas ljubi, a to i nas potiče da mu uzvratimo ljubavlju i vjernošću.

Radost naše Provincije upotpunjavaju i lijepi rezultati rada našeg Franjevačkog sjemeništa i Franjevačke klasične gimnazije u Visokom, koja je ove godine po prvi put nakon Drugog svjetskog rata imala i vanjske đake maturante, a ujedno – i to prvi put u svojoj povijesti – i maturantice! Čestitamo braći u Visokom i želimo im budućnost mnogo svjetliju od prošlosti i sadašnjosti.

U tu svrhu iznova potičemo svu braću da zdušno i neumorno rade na promociji zvanja – i za sjemenište (među onima koji su završili ili uskoro završavaju osnovnu školu), i za postulaturu (među onima koji su završili srednju školu, pa čak i neki fakultet). Svi su dobro došli. Kod nas nitko neće čekati „na birou rada“, jer na Božjoj njivi žetva je uvijek velika, a radnika malo (usp. Lk 10, 2).

Ne zaboravite, braćo, na svojim putovanjima kroz Bosnu navratiti i do naših sestara klarisa u Brestovskom – jer ovo je njihova godina, *Godina sv. Klare*. Dajte im podršku i moralnu i duhovnu, a i materijalnu. Promovirajte među mladima i njihovu karizmu – jer to je naša franjevačka karizma, i njihova zvana – jer one su naše sestre, neotudivi dio naše franjevačke obitelji. One vam neće ostati dužne. Njihove vas molitve i žrtve neprestano prate na svakom koraku.

A krajem ljeta sve vas očekujemo na „kapitulu na rogožinama“ u Sarajevu, na Kovačićima (13. i 14. rujna) – da se i mi kao braća na početku nove pastoralne godine svi skupa proveselimo, te učvrstimo i produbimo svoje bratske odnose. Dobro nam došli!

I konačno, odmah nakon godišnjih odmora, započinjemo sa kanonskom vizitacijom i s bližom pripremom za provincijski kapitol sljedeće godine. U ovom broju *Bosne Srebrenе* donosimo i detaljan raspored vizitacije. Ne propustite, braćo, svaki dan moliti za solidnu pripremu i uspjeh kapitula – jer je u pitanju uspjeh i dobrobit svih nas: cijele Provincije i svakog pojedinog brata, a dakako i cijele Kristove Crkve, čiji smo mi sastavni dio i kojоj svim svojim bićem služimo.

Hvala vam za sav trud koji ste tijekom godine uložili na slavu Božju, na dobrobit Katoličke Crkve i na spasenje Božjeg naroda! Bili vam ugodni, plodonosni i blagoslovjeni predstojeći ljetni praznici!

Fra Lovro Gavran, provincial

KONFERENCIJA GENERALNIH MINISTARA PRVOGA FRANJEVAČKOГA REDA I TOR-a

PISMO ZA 800. OBLJETNICU UTEMELJENJA REDA SIROMAŠNIH SESTARA SV. KLARE

Gospodin dao mir svima vama, siromašne sestre svete Klare!

Još je živa jeka slavlja utemeljenja Prvoga franjevačkoga reda i sad smo već svi okrenuti prema 2012. godini da zahvalimo Gospodinu za 800 godina Klarina posvećenja u Porcijunkuli. Obljetnica nije spomen slavne prošlosti, nego je događaj koji postaje memorijom, s ciljem da i iz «vlastite prošlosti crpimo dodatni zanos da obnovimo volju da služimo Crkvi».¹

Pozvane od Duha da slijedite Krista siromašnoga, raspetoga i uskrsloga, živeći sveto Evanđelje u poslušnosti, bez ikakvog vlasništva i u čistoći, čuvarice ste klrijanske karizme, posvećene žene koje surađuju sa svijetom, kontemplirajući znakove koje Duh sije i širi u povijesti. U osluškivanju Boga i danas govorite srcu muškaraca i žena našega vremena jezikom ljubavi, čije riječi prodiru u korijen egzistencije koju Bog nastanjuje.

Čvrsto se držite polazišta

Spominjati se vlastitoga poziva pruža prigodu da si ponovno posvijestimo motivacije vlastitoga *da Bogu*. Iščitavajući ponovno svoju povijest poziva, vraćate se susretu s Gospodinom koji se dogodio po Riječi, po nekoj osobi, po nekome događaju ili nekom iskustvu. Nakon početnih

¹ Benedikt XVI. na 23. općoj skupštini Međunarodne federacije katoličkih sveučilišta, 1. studenoga 2009. godine.

teškoća odlučile ste slijediti Isusa Krista, dopuštajući njemu i njegovu Evandželju da vas određuje. Privuklo vas je iskustvo Franje i Klare i, danas, njihovo *da* Kristu se po vama nastavlja u vremenu. Svjesni da su različite zgode i nezgode promicale i uvjetovale čistoću vaše *Forma vitae*, da su različite stoljetne naslage ponekad preinačile izvornu intuiciju, uvjereni smo da se obljetnica ute-meljenja vašega Reda ne može ograničiti na to da bude samo jednostavno obnavljanje uspomene.

Što želimo slaviti zajedno: spomen na jedno pravilo ili sjećanje na Božju povijest s vama koja se kroz vjekove ostvarivala u vremenu i koja vam još i danas daje zanos da «opslužujete sveto Evandželje Gospodina našega Isusa Krista, živeći u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći»² Kako ponovno iznijeti na svjetlo, u njegovoj cjelovitosti, način života koji svima čini vidljivim i vjero-dostojnim da je «Sin Božji postao za nas put što nam ga je riječju i primjerom pokazao i poučio nas preblaženi otac Franjo, njegov pravi ljubitelj i nasljedovatelj»³ Kako vi i danas možete biti u Crkvi i za cijelu franjevačku obitelj živi spomen onoga što smo svi mi, kao krštenici, pozvani živjeti?

Znamo da trošite najbolje snage da budete vjerne onom što ste izabrale i obećale i, upravo stoga, osjećamo hitnost da zajedno s vama nanovo iščitavamo ovaj povijesni trenutak, koordinate vašega života kao Siromašnih sestara koje je Bog postavio u Crkvu, u franjevačku obitelj i u svijet.

Živeći Evandželje...

U društvu bombardiranim slikama gdje je pojedinac gurnut da traži trajno predstavljanje sebe, vas je Duh pozvao da budete jednostavan znak Božje prisutnosti. Znamo da nije uvijek lako, osobito kad to zahtijeva trajno evanđeosko obraćenje uma, srca, ponašanja, struktura vaše osobnosti, da biste bile značajne i da ne biste upale u lako svjetovno takmičenje, da ne biste trgovale stožerima vašega života.

Dok se poruka koja proizlazi iz vašega svjedočenja izražava strukturama, znakovima i simbolima, Pravilo što ga je Klara napisala traži danas od njezinih kćeri da evanđeoski život žive kao siromašne *sine glossa*. Znamo da u bratstvima Duh Božji potiče da se traži, da se evanđeoski razlučuje, da se održi budnom pozornost i da se razmotre strukture koje ne dopuštaju da se izravno odsijeva Božju prisutnost. Stoga ste pozvane ponovno razmotriti znakove i simbole kako bi bili shvatljivi u ovom vremenu u kojem je sve prijeporno i sumnjivo; također i sveto koje ne upućuje na ono Božje riskira da uđe u logiku «upotrijebi i baci».

Od posvećenih se traži da izražavaju ono apsolutno Božje. Vi ste, na poseban način, pozvane živjeti životom utemeljenim na znakovima i simbolima koji ne upućuju na prazninu jalove indok-trinacije, ritualizma ili aktivizma, nego na to da danas umijemo spajati korijene prošlosti i proroš-tvo budućnosti: strukture, znakove i simbole koji jednostavno pokazuju Boga.

Kako možete biti svjedocima njegove nazočnosti kroz način života što ga je jednom Duh povjerio Klari i kojega nastavlja povjeravati vama u ovom vremenu u kojemu se čini da slabe naj-elementarnije koordinate egzistencije?

Dok se cijeli svijet vrtoglavu vrti, vi, u stabilnosti, činite vidljivim da Bog oduvijek čeka muškarce i žene našega vremena da ih ljubi.

Hraneći se Božjom riječi, vi je utjelovljujete u svakidašnjici kroz poslušnost u vjeri⁴. Vjera u Krista nije događaj stečen jednom zauvijek, nego je dar Duha. Ona traži stalni odgoj, stoga je treba slaviti, ispovijedati i živjeti. Njegovanjem liturgije svjedočite da Bog, Otac koji se čini bli-zim svakom stvorenju, poziva čovječanstvo da u povijesti stoji u njegovoj nazočnosti. Postanite u svakidašnjici vidljivi tražitelji Boga, na način hodočasnika u svijetu i prosjaka smisla.

2 PrKI I, 2, FF 2750.

3 OprKI 5, FF 2824.

4 Usp. . *Služenje autoriteta i posluh* 7.

Ako liturgija daje formu našoj vjeri, onda vjera, da bi bila uvjerljiva, treba nalaziti odjeka u sva-kidašnjici života na osobnoj i bratskoj razini. Nije dovoljno, dakle, misliti da se vjeruje, nužno je da slavljeni otajstvo u svakomu ostvari lice Kristovo. I danas je proširen rascjep između vjere i života.

Pomozite nam da nanovo provjeravamo naša slavlja: njegovanje liturgije časova i euharistije, dok je trajno usmjerena na hvaljenje Boga, treba omogućiti, po klarijanskoj jednostavnosti, milost prisutnosti uskrslog Gospodina.

Dajući se prožeti Duhom i oblikovati Evanđeljem, vi ste posvećene žene koje se predaju Bogu. Po primjeru Franje i Klare, vi, Siromašne sestre, imate u sebi, kao i Djevica, Onoga koji obuhvaća svaku stvar i sve stvari⁵. Svjedočite u šutnji da «kontemplirate Krista evanđelja, da ga snažno ljubite, da naslijedujete njegove kreposti»⁶.

Kazujte nam, stoga, svojim životom ono što čujete, ono što gledate svojim očima, ono što kontemplirate i što vaše ruke dotiču od Riječi života⁷. Nastavite naviještati svojim postojanjem, živeći mističnu dimenziju, da Bog postoji, da je Bog ljubav⁸.

U ovom svijetu koji se čini ravnodušnim prema Bogu pozvane ste da upućujete na prisutnost otajstva koje ima lice Oca. Samo tražeći strastveno Krista i njegovo kraljevstvo možemo stati uz muškarce i žene našega vremena s nadom u srcu, svjesni da smo dio iste užetom povezane skupine planinara. Dajte nam da vidimo ljepotu, da se uvijek osjećamo osobama na putu koje svaki dan u povijesti igraju kartu na život s Bogom.

Kontemplativno iskustvo Klare nas propitkuje. Ako ona poziva Janju Prašku da se sva stavi u sliku Isusa Krista (usp. 3PJa 12-13), i danas traži od vas da se dadnete preobraziti kroz kontemplaciju, da darujete svoju egzistenciju u neprekidnom traženju Boga, da se oslobođite svega onoga što zauzima njegovo mjesto i da ljubite do kraja.

Ako Bog danas traži od svih kršćana da budu odrasli u vjeri, s većim pravom od vas, posvećenih žena se traži odrasla vjera koja će znati pripovijedati vaše novo iskustvo susreta s Gospodinom, da odgovorite s nadom, ondje gdje jeste, na duboka pitanja muškaraca i žena našega vremena. Samo onaj tko neprestano korača pod Božjim pogledom, može se staviti u osluškivanje onoga tko traži smisao.

Hvala za vaše neumorno traženje Boga: sloboda življena u njemu je poziv da svaki dan uranjamamo u otajstvo, da vjerujemo da Bog jest jer ste ga susrele.

kao siromašne...

U ovom vremenu u kojemu samo nekolicina plovi u obilju i velik dio osoba nema ni čime se nasiliti, vama, Siromašne sestre sv. Klare, Franjo nastavlja povjeravati svoju Posljednju volju: «Ja, neznatni brat Franjo, hoću da naslijedujem život i siromaštvo najvišega Gospodina našega Isusa Krista i njegove presvete Majke, i hoću da ustrajem u njemu do kraja; i molim vas, moje gospođe, i savjetujem vas da u tom presvetom životu i siromaštvu trajno živite. I mnogo se čuvajte da po čijoj nauci ili savjetu nikada ni najmanje od njega ne odstupite».⁹

Vas, Siromašne Klarine sestre, Bog je stavio na stvarno mjesto da budete znak osporavan, ne zato da branite strukture, nego da - kao siromašne - svaki dan izabirete da radikalno živite Evanđelje.

Svako bratstvo postaje alternativan znak u mjestima obilja i znak nade među onima koji žive u oskudnosti, samo ako se svjedoči vlastito predanje i povjerenje u Oca koga nam je Isus Krist

5 Usp. 3PJa 26, FF 2893.

6 Benedikt XVI., Opća audijencija, 27. siječnja 2010. g.

7 Usp. Iv 1,1.

8 1Iv 4,8.

9 PosVo FF 140.

objavio. Nije riječ o nekom ideološkom ili intelektualnom siromaštvu, nego o stilu života koji svjedoči potpuno povjerenje u Oca, koje se uobličuje u svakodnevni egzistencije. Ima naime u svijetu nekih iskustava bratstva koja izabiru da «svjedoče život krajnje trijezan i umjeren, da budu solidarni sa siromasima i da se pouzdaju samo u Providnost, da žive svaki dan od Providnosti, iz povjerenja da se stavljuju u ruke Božje»¹⁰.

Ne dopustite da vas ništa i nitko ne odvratи od te odluke. Provjeravajte je li se različitost mišljenja unutar vašega Reda temelji na zajedničkom traženju da budete vjerne Isusu Kristu i njegovu Evandelju ili je li možda obrana stilova života ne upućuje više na Svevišnjega. Bog nastavlja zvati neke da budu proroci, ne zato da se sami slave, nego da budu znak njegove ljubavi, njegove blizine čovječanstvu: «Gospodin reče: ‘Vidio sam jade svoga naroda u Egiptu i čuo sam tužbu na tlačitelje njegove. Znane su mi muke njegove’»¹¹.

Kazujte nam stilom siromašna, trijezna, ponižna života svoju vjeru u Providnost Božju: «Siromaštvo je znak pripadnosti njemu, ono je jamstvo vjerodostojnosti kraljevstva Božjega već prisutnoga među nama. Ono je sve uvjerljiviji znak u našim danima kad je riječ o siromaštvu koje se živi u bratstvu, s jednostavnim i bitnim stilom života koji je izričaj zajedništva i prepuštanja volji Božjoj»¹².

Učinite da okusimo radost slobode jer, kontemplirajući, vidite Boga u svakom trenutku života. Dokažite nam da ne slijedite današnje mode, da niste u konkurenciji sa mondenošću, u kojoj prividan izgled, samo-slavlje, individualizam, upućenost samo na sebe pretendiraju da izbjegle remek djelo Božje. Pripovijedajte nam svoju povijest s Bogom koja se hrani šutnjom, osluškivanjem, dubokim duhovnim životom.

Živeći u čvrstoci pokazujte nam ono što je istinski bitno, lijepo, autentično. Znamo da je Bog istinsko ljudsko bogatstvo¹³ i da siromaštvo oslobađa od ropstva stvari i umjetnih potreba prema kojima potiče potrošačko društvo: pomožite nam da ponovno otkrijemo da je Krist jedino blago za koje se uistinu isplati živjeti¹⁴. Za Klaru i Franju «presveto siromaštvo» nije jednostavno neka krepost, niti je samo odreknuće stvari, nego je osobito jedno ime i jedno lice: lice Isusa Krista siromašnoga i raspetoga (usp. 2PJa 19). Za njih oboje kontemplacija siromašnoga Krista ne svodi se na neku lijepo mističnu teoriju odreknuća, nego se utjelovljuje u stvarno, konkretno, bitno siromaštvo¹⁵. Pogledajmo njihovo svjedočanstvo: oboje su ljubili siromaštvo da bi naslijedovali Krista s potpunom predanošću i slobodom da budu i za nas poziv da njegujemo unutarnje siromaštvo kako bismo rasli u povjerenju u Boga, ujedinjujući također stil trijezna života i odreknuće materijalnih dobara¹⁶.

Pozvane da slijedite, na njegov način, siromašnoga Krista, da prigrilate dakle siromaštvo, trebate pronalaziti, ako je potrebno, nove oblike da ga izrazite¹⁷ proročkim duhom kroz «jasnije svjedočenje osobnoga i zajedničkoga siromaštva [...]»¹⁸, upravo kako su učinili Franjo i Klara. Inkulturacije nekih bratstava što se suočili sa siromašnima koji žive u njihovu ambijentu ponekad je iznenađujuća. Kad uzajamno dijelite s onima koji nemaju, kad izabirete živjeti od nužnoga, kad ne gomilate, kad se povjeravate bratstvu, činite vjerodostojnim izbor siromaštva jer živite svoju vjeru u Boga, Oca koji se brine za čovječanstvo.

10 Benedikt XVI., Opća audijencija, 13. siječnja 2010.godine

11 Usp. Izl 3,7.

12 Fra Giacomo Bini, OFM, generalni ministar, u: *L'Osservatore Romano*, 1. veljače 2003, godine, str. 6.

13 Usp. *Vita consecrata* 90.

14 Usp. Ponovno krenuti od Krista 22.

15 Usp. *Chiara d'Assisi e di oggi, fr. José Carballo, n..dj.., str. 15- 16.*

16 Usp. Benedikt XVI., Generalna audijencija, 27. siječnja 2010. godine

17 Usp. *Perfectae caritatis* 13.

18 *Instrumentum Laboris IX. biskupske sinode ·O Bogu posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu;* 1994., 53.

u svetom jedinstvu...

Sadašnji svijet, uronjen u globalno selo, riskira da postane pozornicom na kojoj se miču svi i nitko. Mnoštvo doista riskira da ostane zapetljano u mrežu anonimnosti: individue koje gube osjećaj pripadnosti obitelji, skupini, povijesti, čini se da napreduju bez svoga imena i bez da poznaju neko *ti*.

Vi, premda u samostanu, živite u tom društvu u kojem se umnažaju *ne-mjesta* i gdje sve utječe da život strukturira izvan vremena i bez smisla. Pojedinci često kruže bez svijesti vlastitoga identiteta, osiromašeni u komunikaciji s drugim s kim se uspostavljaju odnosi koji se često hrane uhodanom običnošću.

Vi, u čvrstoći, odražavate u povijesti nazočnost Boga koji daje smisao svakidašnjem življenu. Vi ste važan znak u Crkvi, u franjevačkoj obitelji i u svijetu, jer u ovom vremenu u kojem svatko zahtijeva svoja prava ili živi u funkciji vlastitoga ja, vi nam, kroz svoje odnose, nastavljate kazivati da je još moguće zaigrati na kartu ljubavi.

U svijetu koji želi svesti pojedinca na potrošača uronjenoga u zakone velikoga tržišta, vi igrate na kartu autentičnih odnosa koji se hrane šutnjom, osluškivanjem, iščekivanjem, praštanjem, besplatnošću, darivanjem, predanjem samoga sebe u vjeri, poštivanjem različitosti uloga, odnosi-ma koji teže za tim da učine da osoba raste u slobodi, sukladno uzrastu Krista. Danas, naime, dok je opći mentalitet protegnut prema izravnavanju uloga, vi nam pokazujete kako biti «zaručnica, majka i sestra»¹⁹: u vašim bratstvima spajate čvrstoću i slatkoću, autoritet i empatiju, odgovornost i slobodu, samostalnost i povjerenje.

Prihvaćajući svaku sestruru kao jedinstvenu i neponovljivu, pokazujete svijetu Božje remek djelo koje je dio stvorenoga što ga vi čuvate. Ljubite svaku osobu u njezinoj cjelovitosti, sačinjenoj od bio-loške, psihološke i duhovne razine, prožete Duhom, koja se ne može svesti na samo jednu dimenziju.

Raširenim primjerima netolerancije, nepoštivanja, sumnje, ugnjetavanja, vi odgovarate tako što ste uvijek jedna s drugom i zajedno, kao bratstvo, u srcu muškaraca i žena našega vremena, u dijalogu sa svima onima koji kucaju na vaše samostane. Pomognite nam da budemo osobe slušanja, da promičemo evanđeoske odnose, duboko ljudske, koji imaju za cilj uzajamno prihvaćanje svakog različitoga. Značajno je za nas zapaziti da vi u običnosti tražite uvijek sve više sreću drugoga, želite *biti za drugoga*²⁰.

Crpeći iz kontemplacije novi način kako biti posvećena žena, učite u školi Duha povezivati trajnu pozornost za Boga i za sestre. Zapažamo u vama stalan hod da se oslobođite svakoga egoizma. Ne brinite se da pod svaku cijenu budete središte svijeta i svemira: živite sukladno ekonomiji dara, sukladno duhovnosti zajedništva, ljubav ne mjerite količinom ili brojem i ne zahtijevajte je od drugoga kao neko svoje pravo. Označava vas radost darovana u besplatnosti što ste naučile iz iskustva Kristove ljubavi.

Imamo potrebu da iz vaših laboratorijskih kultura, koja se temelji na Evanđelju, crpimo metodu koja bi nam pomogla da povezujemo etičke vrijednosti sa socijalnim vrijednostima, da možemo radikalno živjeti sukladno Bogu Abrahamovu, Izakovu, Jakovljevu..., Bogu Isusa Kristu i da budemo nositelji evanđelja po kulturi pravde i mira.

Znakovita je briga koju pokazujete prema formaciji. Ne dopustite da bude samo poučavanje, nego imajte pred očima umijeće bivovanja. Prodirite s emotivnom inteligencijom u ono što učite i što držite značajnim za vašu egzistenciju i egzistenciju drugih. Svjedočite u svakidašnjici, po ljudskom sazrijevanju koje podržava trajno obraćenje, da je moguće slijediti Isusa Krista kao siromašne sestre.

Vi za mnoge predstavljate oazu mira gdje se muškarci i žene mogu propitkivati o Otajstvu koje obavlja i prožima život. Pozvane ste učiniti vjerodostojnim da je želja za Bogom u dubini svakog stvorenja i da Bog neprestano traži muškarca i ženu da sa svakim uspostavi, u slobodi, odnos

19 1PJa 12, FF 2863.

20 Usp. *Deus Caritas est* 7.

utemeljen na ljubavi. Znamo koliko na sebe uzimate brige svijeta i kako nastavljate pred Bogom moliti i zagovarati. Gledajući vas, podsjećate nas da treba sanjati zajedno da se evanđeoski svijet učini vidljivim.

Uvjereni smo da svjedočanstvo *svetog jedinstva* danas zahtijeva razmišljanje o odnosu između Prvoga i Drugoga reda. Ne možemo ne znati da je «jedan i isti Duh učinio da franjevci i one siromašne žene iziđu iz ovoga svijeta»²¹.

Koji značaj ta istina ima u našemu životu? Jesmo li uvjereni da nam sveto «[...] jedinstvo omogućuju da prihvativimo, u različitosti poziva, duboku potpunost dimenzija Crkve, koju Sabor definira potpuno gorljivom u djelovanju i predanom kontemplaciji. [...] Ako nije prihvatljivo da ženski ogrank bude podložan onom muškom, ni potpuna odijeljenost ne predstavlja prihvatljivo rješenje. Štoviše, to bi bila šteta kako za franjevce tako i za sestre. Naši redovi naprotiv mogu pružiti Crkvi i svijetu svjedočenje zdrave i nužne komplementarnosti življene među dvama ograncima i u stavu velikoga i uzajamnoga poštivanja, ali istodobno i zajedništva i recipročne pomoći, da to bude slika Crkva - zajedništva»²².

Možda je došao trenutak da učvrstimo odnos koji bi znao spajati samostalnost i uzajamnost. Svjesni smo da se karizma svetoga jedinstva ne živi u zamjenjivanju niti u tutorstvu, nego u stavu osluškivanja jedni drugih i obratno, u uzajamnom poštivanju, u kontemplativnom stavu, da učinimo vidljivima zajednička bogatstva i različitosti koje čine lijepom vlastitu specifičnost i vjerodostojnjim svjedočenje zajedništva življenog u Bogu, bez zbrke i bez ovisnosti.

Gospodin vas blagoslovio i čuva

Želimo s vama sanjati kako bi Klara mogla vidjeti ostvareno Pravilo u njegovoј cjelovitosti među svojim kćerima. Ako je aktualnost Franje i Klare pred očima svih, to je stoga što Bog još nastavlja igrati na nas, i na vas osobito, kako bi se izvorno nadahnuće koje je Duh jednog dana povjerojao našim utemeljiteljima, moglo uobičiti danas. Tko zna koji utjecaj može još imati u ovom vremenu svjedočenje Siromašnih sestara sv. Klare na Crkvu i na svijet!...

S Franjom želimo obnoviti s vama naše zauzimanje: «Budući da ste po božanskom nadahnuću postale kćerima i službenicama vrhovnoga svevišnjeg Kralja i nebeskoga Oca, zaručile se s Duhom Svetim odabirući da živite prema savršenosti svetoga Evandžela, hoću i obećavam za sebe i za svoju braću uvijek voditi o vama marljivu brigu i posebnu skrb».²³ I sa Klarom vas molimo da budete «uvijek brižne da obdržavate ono što ste obećale Gospodinu»²⁴.

Na slavu Kristovu!

Fra José Rodríguez Carballo, OFM, generalni ministar

Fra Mauro Jöhri, OFMCAP, generalni ministar

Fra Marco Tasca, OFMCONV, generalni ministar

Fra Michael Higgins, TOR, generalni ministar

Rim, 2. veljače 2011. godine

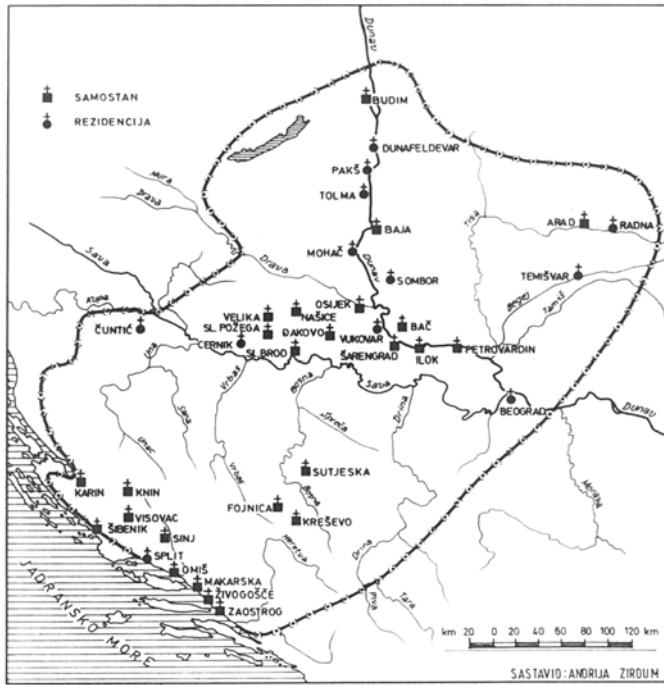
21 2Čel 204

22 *Uzajamnost i komplementarnost manje braće i sestara klarisa*, Relacija generalnoga ministra fra Hermanna Schalücka na Međunarodnom kongresu asistenata Federacije kontemplativnih franjevačkih sestara (3. rujna 1996.)

23 PrKI VI, 3-4.

24 BIKI 16.

IZ PROVINCIJALATA

Provincija Bosna Srebrena 1729.

OKRUŽNO PISMO SVOJ BRAĆI PROVINCIIJE BOSNE SREBRENE

u povodu kanonske vizitacije pred Provincijski kapitul 2012

Draga braćo!

U skladu s odredbama Generalnih konstitucija (čl. 215-218) i Generalnih statuta (čl. 165-172) sljedeće godine ćemo slaviti naš redovni Provincijski kapitul, i to u drugom uskrsnom tjednu, **od 16. do 21. travnja 2012.**

Prije Kapitula treba obaviti kanonsku vizitaciju, jer je to propis naših Generalnih konstitucija i statuta, koji kažu:

Provincijalni ministar neka često pohađa i duhovno opominje i potiče svoju braću te ih ponizno i ljubazno popravlja; ali u vrijeme koje određuju Generalni statuti, dužan je kanonski pohoditi sve kuće i svu braću (GGKK, čl. 121, § 1).

Provincijalni ministar mora češće pohađati kuće i braću. Neka barem jednom u trogodištu obavi kanonsku vizitaciju... Pošto obavi kanonsku vizitaciju, neka generalnom ministru pošalje sažet izvještaj o stanju provincije (GGSS, čl. 148, § 2).

U skladu s tim, kanonsku vizitaciju smo započeli posjetom braći u Australiji, u veljači ove godine, a nastaviti ćemo je odmah poslije godišnjih odmora, početkom rujna.

U prilogu vam šaljemo predviđeni raspored vizitacije. Razumije se da ćemo nastojati držati se toga rasporeda, ali nam svima mora biti jasno da je nemoguće mjesecima unaprijed predvidjeti tijek svih događanja. Lako se može dogoditi neki iznenadni smrtni slučaj, bolest ili neka hitna potreba, koja može poremetiti zacrtani plan. U tom slučaju će se posjeti morati nužno pomicati, ali svakako u dogовору sa dotičnom zajednicom.

Vizitacija predviđa razgovor sa svakim bratom, časnim sestrama, predstavnicima FRAMA-e i FSR-a, suradnicima u kući, važnim suradnicima u župi (predstavnicima Župskog pastoralnog vijeća, Župskog ekonomskog vijeća i sl.).

Prije vizitacije želim vam dati još dvije napomene, da ne bi bilo nesporazuma ili iznenađenja prigodom posjeta.

1. Posvetit ćemo veliku pozornost na **uredno vođenje administracije**, a osobito matičnih knjiga, te knjiga misnih intencija (ne samo onih primljenih od naroda, nego i misa za potrebe Provincije, samostana i braće, te za pokojnu braću, za dobročinitelje i za zvanja – usp. *Statuti provincije*, čl. 6., §§ 3-4). Ako se kod nekoga brata nađu propusti te vrste, takav ne može očekivati više nikakvu odgovornu službu u Provinciji. Dakle, pregled knjiga neće biti formalnost, nego će se tražiti maksimalna urednost u tom pogledu. Zato vam u prilogu šaljemo i popis svih knjiga koje se traže, kako ni jedna ne bi nedostajala.

2. Provjerit ćemo za svakog svečano zavjetovanog brata je li dostavio u Provincijalat uredno potpisano i ovjerenu **oporuku**, koja je valjana i pred civilnim vlastima. Većina braće je napravila oporuku još 2001. god., ali nakon toga na to nije obraćana posebna pažnja, pa ćemo zato svim kućama poslati e-mailom formular. Svaki ga brat treba svojeručno ispuniti i potpisati, skupa sa još dvojicom svjedoka. Oporuku treba načiniti u **tri identična primjera**. Jedan primjerak zadržava oporučitelj kod sebe, drugi se predaje matičnom samostanu, a treći Franjevačkom provincijalatu u Sarajevu.

Gdje god bude moguće, prigodom kanonske vizitacije treba organizirati misu zahvalnicu za naše dobročinitelje i pokojne.

Neka se u svim našim kućama svaki dan moli za blagoslovljen i uspješan rad Provincijskog kapitula i Kapitularnog kongresa – sve do njihova završetka.

I konačno, braćo, nemojmo nikad smetnuti s uma da svi naši susreti, vizitacije i kapituli – kako kućni i samostanski, tako i provincijski i generalni – imaju smisla samo ukoliko učvršćuju naše franjevačko bratstvo i doprinose rastu ljubavi u svakom pojedincu i u cijeloj zajednici (samostanu, Provinciji, Redu i Crkvi). U tom duhu vas posjećujem i nadam se da će takav duh naći i kod svakoga od vas.

Neka vas sve, po zagovoru našeg serafskog oca sv. Franje Asiškog, obilno blagoslovi i svojom milošću neprestano prati trojedini Bog: Otac i Sin i Duh Sveti! Amen.

Mir i svako dobro od Gospodina želi vam vaš brat u Kristu i sv. Franji –

Fra Lovro Gavran, provincijal

RASPORED KANONSKE VIZITACIJE BOSNE SREBRENE 2011 - 2012

Australija – završeno 3.-24.II. 2011.

Okučani i Gornji Bogićevci – završeno 14. VI. 2011.

5. IX. **Podsused** i Sesvetska Sopnica

6. IX. Vojnić, Gvozd i Bihać

7. IX. Sanski Most i Šurkovac

8. IX. Ivanjska, Stratinska i Barlovci

9. IX. **Petrićevac**, Motike i Trn

26. IX. **Plehan** i Foča

27. IX. Sivša i Potočani

28. IX. Gornja Dubica i Svilaj

29. IX. Žeravac i Koraće
 30. IX. Sl. Brod (Zlatni cekin)

5.-6. X. Tolisa i Orašje
 7. X. G. Tramošnica i D. Tramošnica
 8. X. Domaljevac, Grebnice i Tišina

Kanonska vizitacija u Njemačkoj, Nizozemskoj i Austriji 2011.

27. X. 2011.	Fra Ivo Živković	Recklinhausen (Konak u Münsteru)
28. X. 2011 – 10 ^h	Münster – razgovor sa svima	
28. X. 2011.	Fra Franjo Ninić Fra Luka Marković	Konak u Münsteru.
29. X. 2011. ujutro	Fra Mato Oršolić	Herten
29. X. 2011. popodne	Fra Luka Šarčević	Mörs
29. X. 2011. uvečer	Fra Anto Šarčević Fra Šimo Grgić	Konak u Krefeldu (kod fra Šime)
30. X. 2011.	Misa u Krefeldu	
30. X. 2011. popodne	Fra Luka Mamić	Wipperfürth (Konak)
31. X. 2011. ujutro	Fra Franjo Trogrlić i Fra Vjeko Matić	Aachen (Konak)
1. XI. 2011.	Misa u Aachenu	
1. XI. 2011. popodne	Fra Rafo Ivankić	Düsseldorf (Konak)
2. XI. 2011. ujutro	Fra Ivica Alilović	Bad Camberg
2. XI. 2011. popodne	Fra Anto Batinić Fra Ilija Krezo	Frankfurt (Konak)
3. XI. 2011. ujutro	Fra Marijan Petričević	Giessen
3. XI. 2011. popodne	Fra Ivica Jurišić i fra Vlatko Marić (?)	Rotterdam (Konak)
4. XI. 2011.	Fra Marijan Lorenci	Stuttgart (Konak)
5. XI. 2011.	Fra Vislav Krijan Fra Ivo Kramar	Erdweg
5.-6. XI. 2011.	Fra Ivo Božić Fra Pavo Filipović	Palling (Konak)
6. XI. Misa u Trauenreutu	Fra Mogomir Kikić	Trauenreut (Konak u Pallingu)
7. XI. 2011.	Fra Niko Stjepanović	Ortenburg
7. XI. 2011.	Fra Kristijan Montina	Kufstein (Konak)
8. XI. 2011.	Fra Pavo Dominković	Klagenfurt (Konak)
9. XI. 2011.	Fra Ivan Jelić	Großwarasdorf (Konak u Klagenfurtu)

15. XI. **Beograd**
 16. XI. Niš
17.-18. XI. Đakovica
 19. XI. Vlora
 20. XI. Laç
 21. XI. Cetinje
 22. XI. Zaton Veliki
 23. XI. Sućuraj
 30. XI. **Dubrave, Špionica**
 31. XI. Ulice, Zovik
1. XII. Tuzla i KŠC
 2. XII. Breške, Drijenča
 3. XII. Šikara, Zvornik i Srebrenica
5. XII. Kraljeva Sutjeska
 6. XII. Olovo, Vijaka
 7. XII. Vareš
9. XII. Kreševo
 10. XII. Novi Šeher i Osova
 12. XII. Kiseljak, Banbrdo
 13. XII. Žitače
14. XII. Rama-Šćit
 15. XII. Rumboci
 16. XII. Gračac i Doljani
 10. I. **Guča Gora i Zenica**
 11. I. Ovčarevo i Dolac
 12. I. Bućići i Nova Bila
 13. I. Vitez i Brajkovići
- 16. I. Bistrik**
 17. I. Svjetlo riječi i HKO „Kruh sv. Ante“
18.-19. I. Nedžarići i Dobrinja
20.-21. I. Visoko
 23. I. **Kovačići (Provincijalat)**
- 26. I. – 2. II. – Ruanda**
2. II. – 8. II. – Kenija
10. II. **Fojnica**
 11. II. Busovača i Brestovsko
 13. II. Bugojno i Uskoplje
14. II. Gorica/Livno
 15. II. Novicijat i Livno (župa)
 16. II. Vidoši i Podhum
 17. II. Bila i Čuklić
 18. II. Ljubunčić i Suho Polje
- 27. II. Jajce**
 28. II. Podmilačje i Dobretići
 29. II. Kotor Varoš i Sokoline

Italija, Španjolska i Maroko – *naknadno, po dogovoru.*

POPIS KNJIGA KOJE TREBA PRIPREMITI ZA KANONSKU VIZITACIJU

I. Maticе

Krštenih
Krizmanih
Vjenčanih
Umrlih

II. Druge obvezatne knjige u samostanu i župi

1. Urudžbeni zapisnik
2. Stanje duša (*Digitalno obrađeno?*)

3. Kartoteka

4. **Običajnik** (*knjiga o ustaljenoj praksi obreda i liturgijskih običaja u župi*)

5. Župne obavijesti

6. Knjiga propovijedi

7. Dnevnik rada za vjeronauk

8. Prozivnici za vjeronauk

9. Knjiga vanjske službe

10. Knjiga duhovnih zvanja

11. Knjiga misa "pro populo"

12. Knjiga članova FSR-a i Frame!

13. Zapisnik skupština FSR-a i Frame!

14. Knjiga kućne posluge

15. Knjiga crkvenog inventara

16. Knjiga kućnog inventara

17. Kronika župe

18. Knjiga vizitacija

III. Knjige misnih intencija, računa i građevinskih radova

1. Knjige misnih intencija

- 1.1. primljenih (*običnih, fiksiranih, gregorijanskih*)

- 1.2. zadovoljenih (*običnih, fiksiranih, gregorijanskih*)

- 1.3. predanih (*običnih, fiksiranih, gregorijanskih*)

- 1.4. Mise za pokojnu braću, za Provinciju, za dobročinitelje i zvanja

- 1.5. Knjiga binacija i trinacija

2. Knjiga crkvenih računa

- 3.1. crkvena milostinja i namjenski darovi (*za fakultet, misijska, bogojavljenjska, Petrov novčić, Sveti grob*)

- 3.2. milodari, gradnja

3. Knjiga kućnih računa (*svi primici i izdaci uneseni iz pomoćnih knjiga u glavnu knjigu*)

4. Knjiga Kruha sv. Ante

5. Knjiga mrtvačke milostinje i opijela

6. Knjiga milostinje za Sjemenište

7. Knjiga o stanju voznog parka

ZAHVALA

Nakon 37-godišnjeg predanog profesorskog rada na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom dvojica naše braće, fra Jozo Vrdoljak i fra Nikola Bošnjak, odlaze u zasluženu mirovinu. Ovom prigodom im se u ime provincije Bosne Srebrenе srdačno zahvaljujemo i želimo blagoslovljen nastavak pastoralnog rada u Provinciji.

Fra Jozo Vrdoljak

Rođen je 11. ožujka 1939. u Srđevićima, u župi Bila kod Livna. Osnovnu školu završio je u Biloj i Livnu, Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom, a filozofiju i teologiju u Sarajevu na Franjevačkoj teologiji i Königsteinu u Njemačkoj. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1968. u Königsteinu. Diplomirao je zemljopis, fizičku antropologiju i etnologiju u Münchenu. Na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji predavao je od školske godine 1974/75. zemljopis, kemiju i njemački jezik.

Fra Nikola Bošnjak

Rođen je 29. svibnja 1941. u Grabu, u župi Tramošnica. Osnovnu školu pohađao je u Donjoj Tramošnici. Nižu gimnaziju s malom maturom završio je u Gradačcu, a višu gimnaziju u Visokom. Filozofiju i teologiju studirao je na Franjevačkoj teologiji u Visokom i Sarajevu. Za svećenika je zaređen u Sarajevu 1966. Diplomirao je matematiku i fiziku u Frankfurtu/M. u Njemačkoj. Na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji predavao je od školske godine 1974/75. matematiku, fiziku, te jedno vrijeme i njemački jezik.

Fra Lovro Gavran, provincial
Fra Pero Vrebac, tajnik za odgoj i izobrazbu

*Uprava Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, prigodom svog proljetnog
zasjedanja 30. svibnja 2011., priopćila je sljedeći*

IZJAVU ZA JAVNOST

Uprava Franjevačke provincije Bosne Srebrenе u skladu sa svojim prvim i temeljnim, vjerskim pozvanjem sklanja se od uplitanja u političko-stranački život, smatrajući kako je veoma važno da se u javnom i društvenom životu poštuju područja autonomije raznorodnih institucija i struktura, što je općeprihvaćena tekovina i standard suvremene europske civilizacije. Međutim, baš takav principijelni stav nalaže nam da ne smijemo ostati nijemi i pasivni onda kada se na društvenom i političkom polju događaju pojave koje upućuju na ozbiljno narušavanje samih osnova na kojima počiva Bosna i Hercegovina kao zajednica jednakih naroda i građana. Obveza Uprave Bosne Srebrenе da se u takvim trenucima javno očituje proizlazi iz njezinoga drugog povijesnog i aktualnog pozvanja – brige o narodno-vjerničkoj, hrvatskoj i katoličkoj supstanci u Bosni i Hercegovini, pa kroz to i o samoj Bosni i Hercegovini. U sedamstoljetnoj tradiciji bosanske franjevačke „strategije“ i „politike“ to dvoje je nerazdvojno sraslo u jedno.

Čak i po prosudbama objektivnih i nepristranih promatrača, u krizi koja danas potresa Federaciju BiH i Bosnu i Hercegovinu, manjkav politički položaj Hrvata, kao najmalobrojnijega naroda, veoma je osjetljivo političko pitanje. Njime se i najviše manipulira, i to rade svi: međunarodni čimbenici koji hrvatsko pitanje lako zanemaruju i cinično izigravaju, jer misle da je tako najlakše, domaći politički akteri koji se, u težnji da pribave vlast, ne ustručavaju ni od prljave političke trgovine hrvatskim mandatima, te same hrvatske stranke i političari koji, međusobno posvađani i svrstani u protivničke tabore, neodgovorno i bezočno urušavaju ono u što se zaklinju kao u svoj cilj i motiv – interes hrvatskog naroda.

U takvoj situaciji nasušna je potreba za razumnim i uravnoteženim a istinitim pogledom i tumačenjem, koje hrvatski problem ne bi preuveličavalo, ali ga ne bi ni prikrivalo, umanjivalo i ignoriralo, jer ni jedno ni drugo stajalište ne odražava pravu istinu o problemu, nego otežava i odlaže njegovo rješavanje.

Uprava Bosne Srebrenе ovim putem želi upozoriti i na pojavu da neki članovi franjevačke zajednice, ugledni u društvu, u svomu javnom djelovanju često idu naruku jednome od ova dva pogrešna pristupa, minimizirajući političku važnost objektivno postojećeg problema nejednakopravnosti Hrvata i svrstavajući se aktivno uz određene stranačke politike kojima takvo njihovo držanje odgovara. Iako poneseni možda i najčestitijim namjerama, oni na taj način sudjeluju u produbljuvanju krize i lošega političkog stanja u Federaciji BiH i u Bosni i Hercegovini. Uprava Provincije ni na koji način ne osporava njihovo građansko individualno pravo i na takav politički angažman, no dužna je objasniti da oni ne nastupaju u ime Uprave niti u ime cijelokupne franjevačke zajednice u Bosni i Hercegovini, nego u svoje osobno ime.

Uvjereni smo da je otvoren, kritički i istinit tretman političke nejednakopravnosti Hrvata, te iskreno nastojanje svih relevantnih čimbenika da se on prevlada, jedini ispravan put i način, kako za Hrvate tako i za cijelu Bosnu i Hercegovinu. Politička se jednakopravnost svakako mora osigurati i Hrvatima, i to ne samo nekom budućom promjenom Ustava i izbornog zakona, nego i u ovom periodu prije tih ustavnih i zakonskih promjena. To je službeni stav Franjevačke Provincije Bosne Srebrenе, bez obzira na moguća drugačija privatna mišljenja.

U ime Uprave:
Fra Lovro Gavran, provincijal

POZIV NA KAPITUL NA ROGOŽINAMA

Uprava Provincije na svom zasjedanju od 29. travnja 2011. odlučila je da će se Kapitul na rogožinama održati 13. i 14. rujna 2011. na Kovačićima u Sarajevu. Pozvana su sva braća koja mogu doći.

Istdobro je Uprava donijela odluku da se polaganje vječnih zavjeta odvoji od Kapitula na rogožinama. Zato će se slavlje polaganja svečanih zavjeta od sad slaviti početkom listopada svake godine. Ove godine će to biti u Rumbocima, 9. listopada 2011. pod sv. Misom u 11 sati.

Ima više razloga zašto je trebalo odvojiti svečane zavjete od rogožina. Prije svega zato što nam je uvijek nedostajalo vremena kako za naše bratske razgovore i dogovore, tako i za samu svečanost zavjetovanja. Stoga ćemo odsad dane zavjetovanja posvećivati isključivo zavjetima i zavjetovanicima, a rogožine našim provincijskim temama i problemima.

A kako bismo imali još više vremena za sebe, za bratsko druženje, razgovore i dogovore - proširili smo kapitol na rogožinama na dva dana. U Sarajevo na Kovačiću trebalo bi da stignu sva braća već 13. 9. popodne - najkasnije do 16 sati. I oni iz najdaljenijih mesta do tada mogu stići. Odmah će ih čekati kava i osvježenje, te rezerviranje smještaja za konak.

U 18 sati bit će svečana Večernja molitva sa uvodnim razmatranjem.

U 19 sati večera. Nakon večere: bratsko druženje - slobodni razgovor uz pjesmu i glazbu. A za one koji to žele, moguće je organizirati i različite sportske susrete (nogomet, rukomet, odbojka, šah, stolni tenis...) - kako iza večere, tako i prije Večernje. Naravno, to bi zainteresirani trebali prije dogоворити међusobno i sa fra Mirkom Majdandžićem.

Oni iz udaljenijih mesta imat će konak u Sarajevu (na Bistriku i na Nedžarićima), eventualno i u Visokom. Oni bliži (otprilike do jedan sat vožnje), vratit će se na konak kući, jer im nije problem sutradan opet na vrijeme biti u Sarajevu.

Na dan Uzvišenja sv. Križa, 14. 9. 2011., program će započeti u 9 sati. Molimo vas da budete točni. Nakon službenih izlaganja i rasprave bit će po običaju svečana sv. Misa u 11 sati. Zatim ručak. Iza ručka slobodne teme i nastavak druženja cijelo popodne. Bez žurbe. Oni najdalji mogu i drugu noć noćiti u Sarajevu, pa se vratiti kući 15. rujna.

Svi oni kojima je potreban konak, mogu se javiti na telefon, fax ili e-mail Tajništva. Kome je potreban konak za dvije noći, neka to naglasi.

Sve vas radosno očekujemo. Dobro nam došli!

Fra Lovro Gavran, provincial

ANALIZA IZVJEŠTAJĀ ZA 2010. GOD.

Na proljetnom zasjedanju Definitorija Provincije, 30. svibnja 2011., analizirali smo pristigle izvještaje iz samostanâ i župâ. Većina izvješćâ stigla je u predviđenom roku (prije 10. svibnja), a dva-tri s manjim ili većim zakašnjenjem. Jedino izvješće iz Beograda uopće nije stiglo.

Sva su pristigla izvješća uredno potpisana od braće na samostanskom kapitulu. Upravo zato nas iznenađuje da su potpisana i neka nepotpuna izvješća, pa čak i izvješća sa krupnim i lako uočljivim pogreškama. Na to ubuduće treba više pripaziti.

Većina je izvješća obrađena kompjuterski – što olakšava posao i župnicima i Upravi, ali još uvijek ima i dosta izvješća pisanih rukom, a ta su redovito manje dorečena i manje pregledna.

Neka su braća koristila stare, nešto opširnije formulare, iako su imala na raspolaganju nove, jednostavnije i pet-šest stranica kraće. Kod korištenja starih formulara katkad su se znale potkrasti greške neispravljanja starih godišta – što može dovesti i do zabune u vrednovanju valjanosti podataka.

Zapaža se da pojedinci jednostavno kopiraju stare podatke, ne uzimajući u obzir promjene koje su se dogodile tijekom godine (npr. broj krštenih i umrlih). Neki podatke zaokružuju otprilike. I to nešto vrijedi, ali precizni podaci su neusporedivo dragocjeniji.

Iako mi mnoge donesene podatke uspoređujemo s podacima prethodnih godina, nije uputno umjesto točnog podatka napisati: *Isto kao i prošle godine* – jer svako izvješće mora biti čitko i razumljivo i samo za se, bez usporedbe sa prijašnjim stanjem.

Zapazili smo u mnogim župama pomake na bolje, ali tu ne treba stati, jer savršenstvo nema granica.

Fra Marijan Karaula je zapazio da u izvještajima ima dosta toga pozitivnog, ali i popriličan broj netočnosti. Vjerojatno su neki vrlo površno popunjavalni formulare ili katkad nisu znali što točno napisati (što se traži). Pozitivno je to što većina župa ima kakve-takve župne zborove, ali to izaziva i pitanje zašto neke župe uopće nemaju zborova? Vrlo je dobro, i treba to pohvaliti, da su braća aktivna na području kulture i sporta, organiziranja i rada s mladima. Za pohvalu je i to da nekoliko župa izdaje svoje župne listove...

Fra Pero Vrebac je istaknuo da još uvijek kod nekih postoji konfuzija samostanskih i kućnih kapitula. Održavanje ovih kapitula često nije kronološki označeno, nego samo navode da su bili ili da su se održavali često. Postoje pomaci što se tiče duhovnih vježbi i rekolekcija. Dobro bi bilo da Provincijal u kanonskoj vizitaciji razgovara o ovome s braćom. U svakom slučaju, potrebno je što prije napraviti iskorak u svezi s kućnim kapitulima.

Fra Mato Topić je primijetio da je gotovo u svim župama smanjen broj vjernika, ali da je zadovoljavajući pastoralni rad naše braće sa župnim zajednicama. Posebno je ova godina bila plodna za Framu i FSR, premda u pojedinim župama nema, nažalost, gotovo nikakvog rada sa mladima. Također je zamjetno da polagano počinje prevladavati karitativni osjećaj u smislu davanja i raznih karitativnih aktivnosti. Također se prošle godine započelo sa promocijom duhovnih zvanja.

Fra Mirko Majdandžić ističe poprilično nesnalaženje nekih župnikâ što se tiče ekonomskih izvještaja. Fra Mirko je također izvjestio o finansijskoj situaciji, kao npr. o primljenim *februarijama*, o voznom parku, te o stanju misnih intencija u Provinciji.

Fra Luka Marković naglašava da opet nema transparentnosti u finansijskom poslovanju i da još nije zaživjela uloga ekonoma samostana, jer još uvijek gvardijani sve pokrivaju, osim u našim odgojnim institucijama. Dobro je da se uređuju okoliši crkava i župnih kuća, ali bi trebalo pripaziti i na okoliš u kućama, jer pojedina braća još puše u zajedničkim prostorijama. Što se tiče ekumenskog rada, nema nekih većih teškoća. Isto tako trebalo bi upozoriti kapelane da se drže striktnih formi u radu sa mladima.

Provincijal fra Lovro Gavran veli da je sve izvještaje iščitao i da ima nekoliko župnika i gvardijana koji su dali vrlo lijepe i pametne osvrte, prijedloge i objekcije s obzirom na Upravu koja bi se trebala više zauzeti za njihove probleme i situaciju. Što se tiče ekonomskih izvještaja, najviše je pogrešaka u brkanju salda i primitka, dok su izdaci dosta precizno navedeni. Istina, i tu kod pojedinaca ima nejasnoća i nepreciznosti, kao npr. u formulaciji: *Podmireno, ... podmireno... – bez navođenja točnog iznosa.*

Uprava je zaključila da treba napraviti analitičan osvrt na sve ove izvještaje i ono što je za objavlјivanje – objaviti u službenom glasilu Bosna Srebrena, što ovim putem i činimo, a o svemu drugom braća bi trebala razgovarati na samostanskim kapitulima. Predlaže se također da na samostanskim kapitulima bude nazočan i netko od članova Uprave, kako bi izravno prenio braći zaključke analize ovih izvještaja, te upute na što treba obratiti posebnu pažnju i kako riješiti neke nedoumice. To će biti sigurno od velike koristi braći prigodom pripremanja izvješćâ za provincijski kapitol sljedeće godine.

Fra Janko Ćuro, tajnik Provincije
Fra Lovro Gavran, provincial

Sinoptički pregled održanih kućnih i samostanskih kapitula, te duhovnih vježbi i rekolekcija tijekom 2010. god.

Br.	Samostan	Kućni kapituli	Samostanski kapituli	Duhovne vježbe	Rekolekcije
1.	Nedžarići	4	(nije distrikt)	Da	6
2.	Visoko	3	(nije distrikt)	17-21/02/2010.	8
3.	Bistrik	4	(nije distrikt)	7-12/03/2010.	7
4.	Dubrave	Prema potrebi	1	Da	4
5.	Fojnica	4	3	21-26/02/2010.	4
6.	Gorica/Livno	3	5	Da	6
7.	Guča Gora	4	3	21-26/02/2010.	6
8.	Jajce	Više puta	3	Da	6
9.	Kralj. Sutjeska	1	1	Da	4
10.	Kreševco	3	3	Da	4
11.	Petrićevac	3	2	Da	6 sa dijecez. sveć.
12.	Plehan	Po potrebi	2	Da	10
13.	Rama – Šćit	Prva subota	3	18-23/04/2010.	7
14.	Tolisa	---	3	21-26/02/2010.	3 ?
15.	Tuzla	Svake subote	3	Da	8
16.	Podsused	3	1	Na raznim mj.	Privatno
17.	Đakovica	Svaka dva mj.	(nije distrikt)	Da	4
18.	Beograd	(nema izvješća!)	(nema izvješća!)	(nema izvješća!)	(nema izvješća!)

STATUTI Bosne Srebrenе izričito i jasno kažu:

Član 121.

§ 1. Sva svečano zavjetovana braća koja zakonito pripadaju određenom samostanskom bratstvu sudionici su **kućnog kapitula**, koji se održava **svaka dva mjeseca**, a po potrebi i češće.

Član 122.

§ 1. **Kapitol samostanskog područja** sačinjavaju sva svečano zavjetovana braća koja se nalaze u samostanu i u kućama koje mu, kao filijalne, pripadaju, a **održava se barem dvaput godišnje**.

Pregled napravio:
Fra Pero Vrebac

IZ TAJNIŠTVA

NAŠI MLADOMISNICI

Fra Aleksander Tanushi zaređen je za svećenika 18. lipnja 2011. u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Đakovici na Kosovu rukopoloženjem biskupa mons. fra Hila Kabashija, člana Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, Apostolskog administratora Južne Albanije.

Fra Aleksandér Tanushi, iz Gornjeg Novog Sela, župa Gornje Novo Selo (Republika Kosovo), rođen je 9. kolovoza 1983. u Đakovici od Jozefa i Veronike r. Marjakaj, kršten 20. kolovoza 1983., a krizman 1. lipnja 1998. Osnovnu školu završio je u Gornjem Novom Selu, prvi razred gimnazije u Augsburgu (Njemačka), a ostale u Đakovici. U postulaturu Franjevačke provincije Bosne Srebrenе u Visokom došao 2002. Franjevački habit obukao je u Jajcu 13. srpnja 2003. Novicijat je završio na Gorici (Livno). Prve zavjete položio je također na Gorici, 25. srpnja 2004. Vječne zavjete položio je 15. rujna 2008. u Bihaću. Red đakonata primio je 19. rujna 2010. u župnoj crkvi u Đakovici (Kosovo). Đakonsku praksu vršio je u župi Đakovica.

Na svetkovinu sv. Petra i Pavla 29. lipnja 2011., uzoriti Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski, zaredio je u sarajevskoj katedrali Srca Isusova za prezbitere četvoricu naših dosadašnjih đakona: fra Tomislava Svetinovića, fra Josipa Mihaela Matijanića, fra Josipa Jukića i fra Domagoja Šimića.

Fra Tomislav Svetinović, iz Jajca, župa Jajce, rođen je 10. travnja 1983. u Mrkonjić Gradu od Ante i Mare r. Petrović, kršten je 15. svibnja 1983, a krizman 3. srpnja 1999. u Jajcu. Osnovnu školu završio je u Mrkonjić Gradu, Trogiru (HR) i Jajcu, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Višokom s dobrim uspjehom. Oblaćenje u Jajcu 13. srpnja 2003. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 4. srpnja 2004. Od rujna 2004. studira na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Službe lektora i akolita primio je 15. prosinca 2006. Svečane zavjete položio je 14. rujna 2009. u Novom Šeheru. Red đakonata primio je 14. ožujka 2010. u sarajevskoj katedrali. Đakonsku praksu je vršio u župi Gornji Vakuf / Uskoplje.

Fra Josip MATIĆANIĆ, iz Kolotina, župa Vitez, rođen je 11. kolovoza 1983. u Travniku od Domina i Dragice r. Franjić. Kršten je 17. rujna 1983., a krizman je 14. lipnja 1998. Osnovnu školu završio u Staroj Biloj, a gimnaziju u KŠC u Travniku. U postulaturu u Visokom ušao 2002. Oblačenje u Jajcu 13. srpnja 2003. Novicijat na Gorici (Livno) kao i prvi zavjeti 4. srpnja 2004. Student Franjevačke teologije od rujna 2004. Svečane zavjete položio je 14. rujna 2009. u Novom Šeheru. Red đakonata primio je 14. ožujka 2010. u sarajevskoj katedrali. Đakonsku praksu vršio je u župi Podhum kraj Livna.

Fra Josip JUKIĆ, iz Osove, župa Osova, rođen je 18. svibnja 1985. u Zenici od Perice i Dragice r. Ivandić. Kršten je 12. lipnja 1985, a krizman 14. svibnja 2000. u Osovi. Osnovnu školu završio je u Žepču, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom s dobrim uspjehom. Oblačenje u Visokom 15. srpnja 2004. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 10. srpnja 2005. Od rujna 2005. je redovni student na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Službe akolita i lektora primio je 20. prosinca 2007. Svečane zavjete položio 14. rujna 2009. u Novom Šeheru. Red đakonata primio je 28. studenog 2010. u župnoj crkvi u Osovi. Đakonsku praksu je vršio u župi Gornji Bogičevci u Hrvatskoj.

Fra Domagoj ŠIMIĆ, iz Vedrog Polja, župa Bihać, rođen je 26. svibnja 1986. u Bihaću, od Vlade i Dragice r. Vuković, kršten 28. lipnja 1986, a krizman 18. lipnja 2000. u Bihaću. Osnovnu školu završio je u Bihaću, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom s dobrim uspjehom. Oblačenje u Visokom 15. srpnja 2004. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 10. srpnja 2005. Od rujna 2005. je redovni student na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Službe lektora i akolita primio je 20. prosinca 2007. Svečane zavjete položio 14. rujna 2009 u Novom Šeheru. Red đakonata primio je 28. studenog 2010. u župnoj crkvi u Osovi. Đakonsku praksu je vršio u župi Podmilačje.

Svima im želimo ustrajnost do kraja, te puno Božjeg blagoslova i uspjeha u svećeničkom radu. Neka ih prati mir i dobro!

OBAVIJEST O PRIMLJENOJ SLUŽBI LEKTORA

U našem samostanu sv. Pavla (Teologija) u Sarajevu, dana 21. lipnja 2011., službu lektora primili su sljedeći bogoslovi (po kapuču):

Fra Božidar Štrkalj

Fra Ivan Jaković

Fra Josip Petričević

Fra Mario Plavčić

Fra Josip Perić

Fra Emanuel Radić

Fra Silvano Di Benedetto

Fra Alen Duspara

Fra Ivan Tučić

Fra Darko Lovrinović

Fra Darko Pejanović

Fra Josip Pilić

Službe je pod večernjom molitvom podijelio gvardijan fra Slavko Topić, po delegaciji provincijala fra Lovre Gavrana.

OBAVIJEST O OBNOVI ZAVJETA

Dana 22. lipnja 2011. u našem oratoriju na Franjevačkoj teologiji obnovili su svoje zavjete na godinu dana:

1. Fra Božidar Štrkalj,

2. Fra Ivan Jaković,

3. Fra Josip Petričević,

4. Fra Marijo Plavčić,

- 5. Fra Josip Perić,
- 6. Fra Emanuel Radić,
- 7. Fra Silvano Di Benedetto
- 8. Fra Alen Duspara
- 9. Fra Ivan Tučić,
- 10. Fra Darko Lovrinović,

- 11. Fra Darko Pejanović,
- 12. Fra Josip Pilić,
- 13. Fra Bojan Martinović
- 14. Fra Ivan Mijatović
- 15. Fra Julijan Madžar
- 16. Fra Danijel Stanić

Zavjete je primio gvardijan fra Slavko Topić, po delegaciji o. Provincijala, a svjedoci su bili fra Danimir Pezer i fra Benedikt Vujica.

PRVI PRIVREMENI ZAVJETI

U nedjelju 3. srpnja 2011., u samostanskoj crkvi na Gorici (Livno), položili su svoje prve privremene redovničke zavjete sljedeći novaci:

- Fra Goran Barešić (Vitez)
- Fra Petar (Goran) Ramljak (Vitez)
- Fra Emanuel Josić (Šikara)
- Fra Matija Miletić (Bugojno)

- Fra Jure Šekerija (Uskoplje)
- Fra Andrija Arežina (Uskoplje)
- Fra Dario Džigumović (Dubrave)
- Fra Želimir Gogić (Vijaka)

Zavjete je primio mnogopoštovani otac provincijal fra Lovro Gavran, a svjedoci su bili fra Marko Ešegović, meštar novaka i fra Marinko Pejić, meštar bogoslova.

FRA IVO PAVIĆ DOKTOR ZNANOSTI

Mr. sc. fra Ivo Pavić je 8. lipnja 2011. godine obranio doktorsku disertaciju pri Institutu za duhovnost na Papinskom sveučilištu *Gregoriana* u Rimu na talijanskom jeziku pod naslovom *Il Battesimo nello Spirito Santo nella Chiesa con riferimento particolare al contesto della Croazia e Bosnia ed Erzegovina* (Krštenje u Duhu Svetom u Crkvi s posebnim osvrtom na kontekst u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini) i time stekao akademski stupanj doktora znanosti. Fra Ivo je doktorat radio kod profesora dr. Fabrizia Pieria, a u komisiji su bili i dr. Anton Witwer i dr. Mihaly Szentmartoni, predstojnik Instituta za duhovnost Papinskog sveučilišta *Gregoriana* u Rimu.

Našem subratu čestitamo!

FRA STIPO KLJAJIĆ MAGISTAR BIBLIJSKIH ZNANOSTI

Na jednom od prestižnih instituta za Sv. pismo, točnije, na Papinskom biblijskom institutu (Biblicum) u Rimu kod Isusovaca, magistrirao je fra Stipo Kljajić, član provincije Bosne Srebrenе. On je, nakon četverogodišnjeg studija, 15. lipnja ove godine položio ispit za licencijat, te time postao magistar biblijskih znanosti. Tema njegovog magistarskog rada bila je *Il gesto generoso della peccatrice perdonata. Un esegetico-sincronico studio di Lc 7,36-50* (Plemenita gesta grešnice kojoj je oprošteno. Egzegetsko-sinkronijski studij Lk 7,36-50), pod vodstvom mentora Deana Bécharda, stručnjaka za Novi zavjet.

Našem subratu čestitamo!

NAPUSTILI RED I ZAJEDNICU

Dana 26. svibnja 2011. godine našu je Provinciju svojevoljno napustio đakon fra Branimir Mlakić. Fra Branimir zahvaljuje za osam godina provedenih u Provinciji, koje su dale pozitivno usmjerjenje u njegovu životu. Zahvalan je svoj braći na iskazanom povjerenju i ljubavi.

Dana 7. lipnja 2011. godine našu je Provinciju svojevoljno napustio bogoslov fra Velimir Frgić s nakanom da prijeđe na dijecezansku bogosloviju. Fra Velimir zahvaljuje za sve vrijeme provedeno u Provinciji.

Dana 21. lipnja 2011. godine našu je Provinciju svojevoljno napustio bogoslov fra Goran Šafradin. Fra Goran zahvaljuje na svemu što mu je Provincija pružila.

Neka ih u dalnjem životu i radu prate mir i dobro!

ODLAZAK SESTARA IZ SAMOSTANA TUZLA

Iz Provincijalata Družbe Kćeri Božje ljubavi (Prot. br.: 115/11 od 9. 5. 2011.), provincija Božje Providnosti Zagreb, stigla je obavijest da sestre nisu više u mogućnosti raditi u samostanu Tuzla, tako da se od 1. rujna 2011. povlače sa svih dužnosti.

Sestrama zahvaljujemo na radu i angažmanu u samostanu.

IZ ZAPISNIKA DEFINITORIJALNIH SJEDNICA

*Iz Zapisnika 36. sjednice Definitorija
29. ožujka 2011.*

Analizirani su susreti Uprave sa članovima Vrhbosanskog ordinarijata (održan 10. ožujka 2011.) i s gvardijanima (održan 16. ožujka 2011.).

Budući da je fra Antun Perković tražio povratak u Provinciju sa službe župnika u Kufsteinu (A), uprava je predložila fra Kristijana Montinu za službu župnika u Kufsteinu (A). Fra Antun Perković se predlaže za župnog vikara u župi Osova. Obojica će nove dužnosti preuzeti 1. rujna 2011.

Održan je susret kvinkvenalaca u Rami. Svi oni koji su dužni sudjelovati na ovim susretima, a nisu to učinili, morat će nadoknaditi svaki propušteni susret.

*Iz Zapisnika 37. sjednice Definitorija
29. travnja 2011.*

Uprava je prihvatile prijedlog da se ovogodišnje oblačenje novaka slavi u župi Gromiljak kraj Kiseljaka i to 10. srpnja 2011.

Kapitol na rogožinama održat će se 13. i 14. rujna 2011. na Kovačićima u Sarajevu. Također je Uprava donijela odluku da se polaganje vječnih zavjeta odvoji od Kapitula na rogožinama. Zato će se slavlje polaganja vječnih zavjeta slaviti početkom listopada svake godine.

Uprava je odlučila da se sljedeći provincijski Kapitul slavi od 16. do 21. travnja 2012.

Odlučeno je da se u Vijeće za odgoj i izobrazbu uvrsti i promicatelj duhovnih zvanja. Na sjednice Vijeća može se po potrebi pozvati i jedan predstavnik bogoslova sa svečanim zavjetima, ali on ne bi bio stalni član Vijeća. Ove izmjene treba uključiti u Pravilnik Vijeća.

*Iz Zapisnika 38. sjednice Definitorija
30. svibnja 2011.*

Analizirana su izvješća gvardijana, župnika i pročelnika pojedinih vijeća.

Slavlje polaganja vječnih zavjeta bit će u župi Rumboci 9. listopada 2011.

Glasovanjem su pripušteni svećeničkom ređenju kandidati fra Josip Jukić, fra Josip Mihael Matijanić, fra Tomislav Svetinović, fra Aleksander Tanushi i fra Domagoj Šimić.

Fra Miroslav Batarilo se predlaže za župnog vikara u Novom Šeheru.

Fra Mijo Šuman se predlaže za župnog vikara u Livnu.

Fra Marinko Baotić se predlaže za župnog vikara u Tuzli.

Mladomisnik fra Tomislav Svetinović se predlaže za župnog vikara u Podhumu.

Mladomisnik fra Josip M. Matijanić se predlaže za župnog vikara u Uskoplju.

Mladomisnik fra Aleksander Tanushi se predlaže za župnog vikara u Đakovici (Kosovo).

Mladomisnik fra Domagoj Šimić se predlaže za župnog vikara u Novoj Biloj.

Mladomisnik fra Josip Jukić se predlaže za župnog vikara u Livnu.

NOVI BROJ TELEFONA

Župni ured Osova
032 886 255
032 886 199

Glavna župna crkva u Kivumu

OTVORENJE GODINE SV. KLARE

(*Provincijalova propovijed u Brestovskom, 17. travnja 2011.*)

Uvod:

Draga braćo svećenici,
cijenjene sestre klarise,
dragi vjernici župe Brestovsko,
i svi vi hodočasnici iz drugih župa –
dobro nam došli na ovo slavlje svečanog otvorenja *Godine sv. Klare!*

Cvjetnica je – početak tjedna Kristove spasonosne muke i smrti na križu. Upravo na Cvjetnicu godine 1211. (ili najkasnije 1212.) jedna 18-godišnja djevojka iz plemićke obitelji, Klara di Offreduccio, kći Favaronea i Hortulane, bila je u asiškoj katedrali sv. Rufina na svečanom misnom slavlju kao i mi danas ovdje. Ali za razliku od nas, ona je bila tako duboko uronula u misli o uzvišenosti Bogu posvećenoga života da nije ni primijetila kad joj je prišao asiški biskup i pružio joj blagoslovljenu maslinovu grančicu da bi s njom u ruci krenula u procesiju skupa s ostalim pukom.

Ona je uistinu skupa s narodom obavila tu procesiju i pratila misu koliko je mogla, ali je od toga dana njezin život krenuo sasvim drugim smjerom: iste te večeri potajno je napustila očinsku kuću i iz Asiza se uputila prema Porciunkuli, crkvici Gospe od Anđela, u kojoj je boravio sveti Franjo sa svojom braćom. Iste noći je dala da joj sv. Franjo odsijeće predivnu bujnu kosu i da joj obuče pokorničku haljinu, jer se te noći zauvijek posvetila službi Bogu, po primjeru sv. Franje: u krajnjem siromaštву, potpunoj poslušnosti i savršenoj čistoći.

Bilo je to prije punih 800 godina, pa **mi ovom sv. misom započinjemo veliku jubilarnu Godinu sv. Klare** – 800. obljetnicu njezina priključenja sv. Franji Asiškom i njegovu pokretu i ujedno 800. obljetnicu utemeljenja Drugog franjevačkog reda, tj. *Reda siromašnih gospoda*, kako su ih u početku nazivali, odn. *Red siromašnih sestara svete Klare*, tj. sestara klarisa, kako ih nazivamo mi danas.

Svima sestrama klarisama čestitamo ovaj njihov veliki jubilej, preporučujemo se u njihove molitve i obećavamo i mi njima naše molitve i žrtve – da im Bog dadne da se njihov red rascvjeta i razgrana i po Bosni i Hercegovini, kao i drugdje po svijetu.

A sad, prije nego što oformimo povorku za procesiju sa blagoslovljenim grančicama u rukama, svečano ćemo uručiti po jednu blagoslovljenu grančicu i svakoj sestri klarisi, a one će potom obnoviti svoje redovničke zavjete, s molbom Isusu da im dadne snage da Ga mognu vjerno slijediti ne samo dok kraljevski slavno ulazi u svoj grad Jeruzalem, nego i u Njegovoj muci i smrti na križu – kako bi zaslužile pridružiti Mu se i u nebeskoj slavi.

Homilija:

Dragi vjernici, braćo i sestre!

Čuli smo Matejev potresni opis Isusove muke i smrti na križu. Tu čovjek ostaje bez riječi i bez daha. Možemo se samo ponizno, u šutnji, s dubokom zahvalnošću pokloniti svome spasitelju Isusu Kristu, koji nije žalio svoj ljudski život žrtvovati sve do smrti, kako bi spasio od vječne smrti nas, grešne ljude.

Svi su sveci bili veliki štovatelji Krista raspetoga i uskrsloga, ali teško da bi se među njima mogao naći netko tko bi u tome štovanju i nasljedovanju Krista bio ravan našem svetom Ocu Franji i svetoj Majci Klari.

Nisu prošle još ni pune dvije godine otkako smo proslavili 800. obljetnicu utemeljenja Franjevačkog reda, a evo, danas započinjemo 800. obljetnicu utemeljenja Drugog franjevačkog reda, Reda sestara klarisa, koji je utemeljio sv. Franjo Asiški skupa sa sv. Klarom Asiškom.

Odmah na početku moramo se još jedanput podsjetiti da **sv. Franjo uopće nije namjeravao osnivati nikakvu redovničku zajednicu.** Štoviše, i sama Crkva je u to vrijeme bila zabranila osnivanje novih redovničkih zajednica i potvrđivanje novih redovničkih pravila – jer su već postojale brojne redovničke zajednice, u koje su se mogli uključiti pobožni ljudi, koji su željeli služiti Bogu na savršeniji način.

Ali sv. Franjo je osjetio u duši Božji poziv da služi Bogu na još savršeniji način nego postojeće redovničke zajednice: da mu služi **savršeno nasljedujući Isusa Krista**, živeći doslovno po njegovu Evandželu, u molitvi i pokori, u krajnjem siromaštvu, s punim povjerenjem u Njegovu Providnost, ne osiguravajući svoj život ni materijalnim bogatstvom, niti samostanskim zidinama.

Franjo nije znao da će Bog njegovim primjerom privući i pozvati i drugu braću, pa da će morati moliti papu za odobrenje te njegove nove redovničke zajednice, koja se ne uklapa ni u kakve strukture, ni u kakva pravila postojećih redovničkih zajednica. I on je papino usmeno odobrenje dobio 1209. godine.

Također **Franjo nije ni slatio da bi Bog mogao pozvati na isti put svetosti i ženski svijet**, ali kad mu je Klara otkrila da i ona gori istim onim žarom kojim je gorio i on sam, on je shvatio da je Božja volja da se spase i posvete svi ljudi i da ne može žene isključiti iz savršenog načina nasljedovanja Isusa Krista i vjernog življenja njegova Evandželja. Stoga ju je primio – ali, dakako, u posebnu zajednicu, da ne bi netko pomislio da se i redovnički život ravna po naravnim sklonostima i simpatijama, nego da svakome bude jasno da se radi isključivo o posveti Bogu i o vršenju Njegove svete volje.

Bog se pokazao čudesnim u životu sv. Klare. Uskoro nakon njezina odlaska, unatoč žestokom protivljenju obitelji, priključila joj se i njezina rođena 16-godišnja sestra Agneza (ili, kako je mi hrvatski nazivamo: sv. Janja Asiška), a nakon što je postala udovica, pridružila joj se i njezina majka Hortulana. **Tjelesna majka postala je duhovna kći svoje tjelesne kćeri!** To je jedinstven slučaj u povijesti, ali upravo se to dogodilo sv. Klari.

U mnogo slučajeva Bog je pokazao svoju veliku ljubav prema sv. Klari i njezinim sestrama. Čak je po njezinu zagovoru spasio ne samo njihov samostan, nego i cijeli grad Asiz od opsade Saracena.

Pravilo sv. Klare je bilo izvanredno strogog. Živjelo se u teškoj pokori i u krajnjem siromaštvu, bez ikakve materijalne sigurnosti za budućnost. Sestre su radile u samostanu svojim rukama i tako sebi zarađivale hranu. A i braća franjevci, što bi prikupili za se, dijelili bi sa sestrama. Ali je ipak taj način života bio tako težak da papa dugo vremena nije htio odobrati toliko siromaštvo. Tek 9. kolovoza 1253. godine, dva dana prije Klarine smrti, papa Inocent IV. je posjetio teško bolesnu sv. Klaru i potvrdio njezino Pravilo, jer ona nipošto nije odustajala od „**privilegija siromaštva**“.

Za sv. Franju i sv. Klaru siromaštvo je bilo upravo **privilegij!** Samo po savršenom siromaštvu oni su mogli biti slobodni od svega i posvetiti se isključivo Bogu. Kad čovjek ima bilo što na ovom svijetu, on je za to koliko-toliko vezan i nije posve sloboden za Boga. A sv. Franjo i sv. Klara željeli su biti vezani jedino za Boga i služiti jedino Bogu. Crkva je to na kraju priznala i dala i sv. Franji i sv. Klari taj privilegij siromaštva, potvrđujući njihova stroga Pravila, iako je u načelu bila protiv osnivanja novih redovničkih zajednica. Budući da franjevački redovi po svome stilu života, po kvaliteti služenja Bogu, po dosljednosti življenja Evandelja Isusa Krista i po životnom svjedočenju za Krista raspetog i uskrslog **nadilaze** sve ostale redovničke zajednice, Crkva je u tome vidjela silno **obogaćenje** za se i odličan **putokaz** u svoju svjetliju budućnost i u rast vjere, pa je zato i potvrdila njihova Pravila.

I, da ne duljim, recimo još samo ovo: danas je Cvjetnica, dan Kristova svečanog, kraljevskog, mesijanskog ulaska u Jeruzalem. ***Ali to je ujedno i prvi dan Velikoga tjedna Isusove muke i smrti na križu.***

Sv. Klara je na današnji dan svečano ušla u Red sv. Franje – ali to je ujedno bio i prvi dan njezina krajnjeg siromaštva i njezine potpune posvete Bogu u molitvi i žrtvi, u radosti i žalosti, u zdravlju i bolesti, unutar četiri samostanska zida, sve do smrti. Nije to bilo nimalo lako, ali ona nije ni tražila ono što je lako. **Tražila je samo da se suoči Kristu raspetome, kako bi mogla zauvijek živjeti s Kristom uskrslim.**

Suočiti se raspetome, a ne biti i sam raspet – nije moguće! Ona je s Kristom razapela sve svoje ljudske, prolazne, vremenite želje – sve za spas svijeta i za dobro Crkve, a od njega je tražila da je primi k sebi kao svoju vjernu zaručnicu, jer u tome je vidjela svu svoju sreću. I to je i postigla. Sv. Klara je živjela sveto i umrla sveto. Posljednje riječi su joj bile **zahvala Bogu što ju je stvorio** i što je prima u svoje Kraljevstvo.

Samo dvije godine nakon njezine smrti papa Aleksandar IV. ju je proglašio svetom (15. kolovoza 1255.). Postigla je vječnu sreću, za kojom je jedino i težila.

Kako slijediti sv. Klaru?

Prije svega – **ne vezati se ni na što** na ovom svijetu.

Zatim – **biti uvijek na raspolaganju Bogu** i vršiti njegovu volju, makar nam to izgledalo i jako teško.

I konačno – biti spremjan **prihvati Božji poziv** – bilo da Bog poziva tebe osobno da Mu služiš na poseban način (*kao svećenik, redovnik, redovnica ili član Franjevačkog svjetovnog reda*), bilo da poziva neko od tvoje djece, pa makar ti to bio sin jedinac. Treba biti spremjan pokloniti ga Bogu. On ga je povjerio tebi, a i ti Njegov dar uzvrati Njemu, ako to On od tebe zatraži!

A svi mi skupa, tijekom Klarine godine (*koja završava 11. kolovoza 2012.*.), molimo se svaki dan Bogu i sv. Klari da mognemo u svojim obiteljima i u svom osobnom životu živjeti one vrline koje je živjela sv. Klara skupa sa sv. Franjom, a to je prije svega **potpuna vjernost Kristovu Evandelju.** Biti vjeran Kristovu Evandelju znači:

ljubiti Boga iznad svega, a bližnjega svoga kao samoga sebe;

živjeti kao braća i sestre sa svim ljudima s kojima se susrećemo;

biti spremjan pomoći svakome, a osobito siromašnima i bolesnim;

biti mirotvorac;

služiti Bogu iskreno, ponizno i radosno.

Dao Bog, po zagovoru sv. Klare, da Mu i mi tako služimo, te da zbog toga budemo sretni i ovdje i u vječnosti. Amen.

Hvaljen Isus i Marija!

ODRŽANA SVEČANA AKADEMIJA POVODOM 400. OBLJETNICE PRVE TISKANE KNIGE NA NARODNOM JEZIKU U BIH

U četvrtak, 26. svibnja 2011., u Dvorani svetog Franje na Kovačićima (Sarajevo) održana je svečana akademija povodom 400. obljetnice prve tiskane knjige na narodnom jeziku u Bosni i Hercegovini: Fra Matija Divković - Nauk krstjanski za narod slovinski.

Akademija je održana pod visokim pokroviteljstvom člana Predsjedništva BiH Željka Komšića, a započela je instrumentalnom skladbom Conquest of paradise grčkog skladatelja Vangelisa, koju je izveo maestro Dario Vučić.

Nakon toga je moderator programa fra Marijan Karaula, vikar Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, pozdravio nazočne predstavnike iz političkog, društvenog i vjerskog života, ali i sve druge uzvanike koji su dolaskom uveličali i brojnošću potvrdili značaj obljetnice o kojoj je rekao nekoliko riječi.

„Gledano s aspekta povijesti književnosti, jezika, pismenosti, nakladništva, tipografije i u tom smislu još nekih drugih područja ljudske djelatnosti, ova je 2011. godina - godina uistinu velikog jubileja! Navršilo se, naime, točno četiri stoljeća otkako se jedan dalekovidni bosanski franjevac odlučio na tiskanje knjige, što u nekim naprednijim Zapadnim zemljama već u to doba nije bilo ništa novo, ali jest u Bosni! Nešto novo i veliko!“, rekao je fra Marijan. Također je istaknuo jedinstven stav svih članova Bosanske franjevačke provincije da se ovaj grandiozni jubilej dostoјno obilježi te je pozvao domaćina, provincijala Bosne Srebrenе fra Lovru Gavrana da se obrati nazočnima i kaže nešto više o aktivnostima planiranim za njegovo obilježavanje.

Aktivnosti planirane za obilježavanje jubileja

Fra Lovro je, kako to uobičajeno slijedi, pozdravio sve nazočne i zahvalio im se na dolasku, a osobite riječi hvale uputio je onima koji su pripremili Akademiju dajući time svoj doprinos ispravnom vrednovanju lika i djela fra Matije Divkovića.

Ističući značaj obljetnice naglasio je da je fra Matijin Nauk krstjanski za narod slovinski prvo djelo „tiskano (1. srpnja 1611.) na narodnom jeziku, domaćim pismom, za naše ljude, primjereno njihovim potrebama, za njihovu osobnu i općenarodnu izgradnju“.

Također je rekao da je svečana akademija samo jedan od načina na koje je Provincija odlučila obilježiti 400. obljetnicu prve tiskane knjige na narodnom jeziku u BiH. Predviđeno je još i tiskanje prva dva Divkovićeva djela (Nauk krstjanski za narod slovinski i Sto čudesa aliti zlamenja blažene i slavne Bogorodice Divice Marije) i to na oba pisma: na bosančici i na latinici. Za realizaciju ovog projekta pobrinut će se Kulturno-povijesni institut Bosne Srebrenе. Dalje, u jesen ove godine planirano je organiziranje i znanstvenog skupa na spomenutu temu, a organizator i nositelj projekta bit će Franjevačka teologija. Svi radovi s ovog skupa bit će naknadno objavljeni.

Prisjećanje i suvremeni Divkovićev značaj

U nastavku programa je glumica Gordana Boban, kako bi nazočnima predočila višednevno putovanje u neizvjesnost jednog bosanskog franjevca prije četiri stoljeća, interpretirala pjesmu Fra Matija Divković 1611. koju je napisao vrsni pjesnik Nikola Milićević. Potom je pročitala i fra Matijinu posvetu „plemenitomu i visokomu gospodinu Antunu Grgureviću Bošnjaninu iz Sarajeva i Pavi, sinu njegovu vele poljubljenomu“ za koje se vjeruje da su upravo oni financijski pomogli Divkoviću pri tiskanju spomenute knjige.

Potom je moderator programa najavio izlaganje prof. Ivana Lovrenovića koji je, u središnjem dijelu programa između ostalog, rekao nešto više o suvremenom značaju fra Matije Divkovića.

„Divković, kao začetnik, i njegovi nastavljači u 17. i 18. stoljeću stvorili su u bh. povijesti cijelu jednu književno-jezičku i kulturnu formaciju. Zbog toga prof. Midhat Begić, sa suvremenog književno-povijesnog stajališta, Divkovića definira kao utemeljitelja kako bosanske franjevačke tako i moderno rečeno cjelokupne književnosti BiH“, rekao je prof. Lovrenović naglašavajući da je u povijesti književnosti spisateljska praksa koju je začeo Divković utemeljila najvažnije književne žanrove i prozodijske obrasce: umjetničko pripovijedanje, dramski dijalog, versifikaciju, diskurs rasprave i eseja.

„I u jezično-standardizacijskom i pravopisnom pogledu Divković postavlja temelje jednog dalekosežnog procesa. Jezik njegovih besida je čist bosanski ijekavsko-ikavski govor, ali Divković ne ostavlja taj prirodni govor u ‘sirovom obliku’. On ga s razvijenim osjećajem mijere nastoji oplemeniti i učiniti gipkijim tako što u bosanski jezik integrira sve hrvatske jezično-književne tradicije: slavonsku, dalmatinsku, dubrovačku, te tako stvara idiom višega reda i dometa, prihvatljiv i razumljiv na cijelom štokavskom području“, rekao je prof. Lovrenović zaključujući da, u povijesti poput bosanske, koja u starijim razdobljima gotovo da uopće nije participirala u Gutenbergovoj civilizaciji, fra Matija sudjeluje kao jedan od pionira na tom polju.

„On je bio prvi bosanski tipograf, urednik i izdavač koji je taj posao radio sustavno, usavršavajući sve njegove likovno-grafičke, pravopisne, tehničke i knjigorezačke aspekte prema potreba-ma bosanskoga puka i jezika“, rekao je predavač zaključujući izlaganje.

Kako akademija ne bi obilovala samo, istina vrlo značajnim povijesnim činjenicama, nego i predahom koji bi omogućio njihovu „preradu“, pobrinula su se dvojica umjetnika: već spomenuti Dario Vučić i Ivica Šarić koji su izveli skladbe Ombra mai fu Georga Friedricha Haendela i Ave Maria Franza Schuberta.

Predstavljanje poštanske marke

Važnost 400. obljetnice tiskanja prve knjige na narodnom jeziku u BiH prepoznali su u vodstvu Hrvatske pošte Mostar te su povodom toga tiskali prigodnu poštansku marku koju je načelnik odjela za marketing Josip Bulić, u ime Hrvatske pošte, simbolično darovao provincijalu fra Lovri Gavranu.

Nekoliko riječi uz izdavanje ove marke, u ime Uprave i predsjednika Hrvatske pošte Mostar Željka Gugića, rekla je Željka Šaravanja.

„Drago mi je što vas mogu pozdraviti i izraziti zadovoljstvo jer smo ovu značajnu obljetnicu mogli popratiti izdanjem prigodne poštanske marke nominalne vrijednosti 0,70 KM. Marku je dizajnirao Gordana Zovko, a u poštanskom prometu koristi se od 21. veljače 2011.“, rekla je gđica Šaravanja, ujedno naglašavajući da svaka marka ima svoju priču i svoj put onda kada se nalijepi na omotnicu ili kada postane dijelom filatelističke kolekcije. Tako je i ova marka izdanja 400. obljetnice prve tiskane knjige na narodnom jeziku u BiH već krenula diljem svijeta.

Tumačeći da Povjerenstvo Hrvatske pošte Mostar za izbor motiva poštanskih maraka posebnu pozornost posvećuje godišnjem programu izdavanja maraka, vodeći računa o obilježavanju značajnih, kako svjetskih obljetnica, tako i važnih obljetnica u BiH, pozvala je sve nazočne da se aktivno uključe u taj proces dostavljajući svoje prijedloge.

Nakon izlaganja gđice Šaravanja, fra Marijan Karaula je za kraj svečane akademije još jednom zahvalio kako sudionicima tako i nazočnima, pozivajući sviju da se „uz čašicu i zalogaj razgovora“ nastave družiti u foajeu Dvorane svetog Franje.

U ugodnom i nadasve činjenično obogaćenom i korisnom programu, a potom i druženju, ova svečana akademije je još jednom naglasila važnost očuvanja od zaborava iznimnih trenutaka naše povijesti i značaj Franjevačkog reda i njegovih pojedinih članova za duhovno-kulturni rast bh. čovjeka.

Irena Ljevak

"POMOZIMO IZGRADNJU ŠKOLE U MISIJI KIVUMU"

Biskupi Bosne i Hercegovine odobrili i preporučili novu misijsku akciju

Na ovogodišnjoj desetoj skupštini Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela BiH, koja je održana u Sarajevu od 28. veljače do 1. ožujka, raspravljaljalo se između ostalog i o prijedlogu za sljedeću misijsku akciju u Bosni i Hercegovini. Zato je dosadašnji nacionalni ravnatelj PMD BiH mr. vlč. Tomo Knežević trebao biskupima iznijeti prijedlog Nacionalnog vijeća PMD BiH i tražiti odobrenje za ovogodišnju akciju na prostoru Bosne i Hercegovine.

Na proljetnom zasjedanju Biskupske konferencije BiH u Mostaru biskupi su 17. ožujka odobrili i blagoslovili narednu misijsku akciju pod nazivom *Pomozimo izgradnju škole u Misiji Kivumu* u Ugandi, a koju će kao i sve dosadašnje provesti Misijska središnjica Nacionalne uprave PMD BiH. Svaki će od biskupa na prostoru svoje biskupije ovu akciju blagovremeno preporučiti svećenicima, redovnicima, redovnicama, vjernicima i brojnim prijateljima misija. I drugi načini animacije bit će prisutni i u katoličkim medijima te u misijskom informativnom listu *Radosna vijest* te na web stranici Misijske središnjice (www.missio.ba). Akcija započinje sljedećim 23. ljetnim susretom hrvatskih misionara i misionarki u Varaždinu početkom srpnja i traje do 24. ljetnog susreta misionara i misionarki početkom srpnja sljedeće 2012. godine.

Dolazak franjevaca u Ruandu

Prva grupa franjevaca dolazi u Ruandu 1983. godine. Biskup im daje Kivumu koji je bio filijala župe Cheza. U prvoj grupi bilo je pet franjevaca. Među njima je bio i fra Vjeko Ćurić i bivši general fra Giacomo Bini.

Zatim domaći biskup utemeljuje župu Kivumu. Župa pokriva prostor površine negdje oko 60 km² s oko 30.000 stanovnika. Područje je prepunučeno u tom smislu da svatko živi od onoga što posije na svojoj zemlji, ako je ima. I tako negdje oko 40-50% stanovništva nema svakodnevno jedan obrok.

Franjevci su u početku, a posebno fra Vjeko, pokušavali na razne načine da pomognu ovom siromašnom narodu. Tako su osnivali razne udruge kao: pekare, skladištare za grah, grašak, sirak te su otvarali razne male prodavaonice gdje bi oni mogli prodavati ako su što imali viška.

Narod je jako siromašan i mali broj njih ima mogućnost da ide u srednju školu. U okolici nema srednjih škola te oni koji idu u srednje škole trebaju ići daleko i boraviti u domovima, a to jako puno košta.

Početak gradnje srednje škole

Prije rata u Ruandi fra Vjeko Ćurić je planirao graditi srednju školu. Dobio je zemlju od biskupije. Poslije pokolja veliki broj Ruandana koji su dugi niz godina živjeli kao izbjeglice u susjednim državama se vraćaju u Ruandu. Nisu imali gdje živjeti te im je fra Vjeko podijelio zemlju.

Poslije njegove smrti franjevci su nastavili tu ideju, kako pomoći ovom siromašnom svijetu. Tako se godine 1999. počinje tečajeve: zidarski i krojački. To su bili tečajevi za one bez roditelja kako bi poslije toga mogli naći posao. Program je bio kopiran iz srednjih škola s četiri godine i tečajevima od dvije godine s teorijom i vrlo malo prakse. U to vrijeme su koristili prostorije katekumenata i bilo ih je 40.

Godine 2001. počinju s drugom grupom i uvode novi tečaj stolarstva. U drugoj grupi ukupan broj učenika, onih koji su završili, bio je 36. Zatim kreće nova grupa s 42 učenika. Iste godine u Ruandu dolazi i fra Ivica Perić i preuzima odgovornost za školu. Polako radi na izmjeni programa i mogućnosti da se svake godine primi novu grupu učenika tako da sada imaju njih 108.

Program se više temelji na praksi tako kada napuste školu, u mogućnosti su odmah početi praktično raditi na svom području. Škola trenutno ima 10 učitelja, 2 kuhara i jednog čuvara. Godine 2002. *Franziskaner-Mission* iz Dortmundu i *Missionszentrale der Franziskaner* su im pomogli te su izgradili 4 učionice, 3 radionice, ured i 4 skladišta.

Franziskaner-Mission nastavila je pomagati te je izgradila natkrovле za zidare i stolare. Isto tako otvorili su kuhinju za učenike i učitelje. Razlog otvaranja kuhinje bio je taj što je većina učenika svakodnevno bila bolesna. Kada su pokušali pronaći razlog njihove bolesti, vidjeli su kako većina od njih nema što jesti. Poslije otvaranja kuhinje rijetko se nađe netko bolestan.

Ovo je velika pomoć narodu Kivumua, ali ona nije dovoljna. Još uvijek imaju veliki broj djece koja završe osnovnu školu i nemaju mogućnosti nastaviti školovanje. Dosta pomažu i šalju ih u srednje škole. Trenutno ih imaju 57. Financijske mogućnosti su ograničene. U župi imaju 3 osnovne škole koju pohađa negdje oko 5.000 djece.

Škola, koja se zove *Otac Vjeko*, želi u Misiji Kivumu i u okolini učiniti sljedeće: pomoći mladima Kivumua kako bi bili u mogućnosti pomoći sebi i obitelji, pomoći im u razvoju Kivumua te pomoći mladima kako bi kvalitetno upotrijebili svoje talente. Broj učenika u stalnom je porastu. Prvi ravnatelj škole bio je Belgijanac fra Jean-Louis de Pourbaix. Poslije njega došao je Burundanin fra Joseph Ntahompagaze, a sada je fra Ivica Perić iz Bosne i Hercegovine.

Mons. Tomo Knežević

* * *

Uprava Provincije zdušno podržava ovu inicijativu i zahvaljuje dosadašnjem ravnatelju PMD, mons. Tomi Kneževiću na ovom vrijednom prijedlogu, a i cijeloj Biskupskoj konferenciji BiH na prihvaćanju i podršci. Molimo sve župnike u Provinciji da o ovoj inicijativi već sada obavijeste sve naše vjernike, kako bi tijekom cijele godine (od sad pa sve do srpnja 2012. g.) odvajali svoje priloge za ovaj misijski projekt.

Cjelokupna pomoć neka ide preko Misijske centrale, a Upravu Provincije neka se izvijesti o iznosu sredstava uplaćenih na tu nakanu, kako bismo mogli imati uvida koliko su naši vjernici i naša braća senzibilni za ovakve projekte i koliko su spremni pomoći misijski rad Crkve. Ta senzibilnost će se najbolje pokazati upravo na ovom projektu, jer se radi o trostrukoj motivaciji: a) o važnom misijskom projektu Katoličke Crkve; b) o projektu našeg pokojnog misionara fra Vjeka Ćurića; c) o djelu našeg današnjeg misionara u Ruandi fra Ivice Perića. Ako nas ova tri motiva ne bi potakla na akciju, teško da bi moglo nešto drugo. Zato očekujem zaista vidne rezultate.

Fra Lovro Gavran, provincial

Reinhard Marx

NAŠ GOVOR O BOGU

(*Christ in der Gegenwart*, god. 63.,
Freiburg 27. ožujka 2011.), str. 137.

Na proljetnoj plenarnoj sjednici Biskupske konferencije (Njemačke) u Paderbornu održao je minhenski nadbiskup – kardinal Reinhard Marx vrlo zapaženu propovijed o Crkvenoj reformi – debati – s pogledom na religiozno pitanje u kulturnoj promjeni.

Što je dakle: Kriza Boga ili kriza Crkve? Ili je to možda oboje? Ovo pitanje i diskusije koje su povezane s različitim odgovorima prate nas ne samo zadnjih mjeseci, nego već godinama, desetljećima, možda od nastanka moderne kritike religije, od sukobljavanja između Crkve i države u priključku na ono što nazivamo nastanak modernog društva. Naravno je da je riječ kriza ponekad instrument u ruci onih koji ga koriste, da bi postigli vlastite ciljeve. Pojam krize nije bezuvjetno analitički jak. Ali, ne postoji nikakva sumnja, da su u odnosu između Crkve i društva i Crkve i pojedinih vjernika, nastupili lomovi, odbacivanja, promjene koje opravdavaju riječ kriza. Kako se odnose kriza Boga i Crkve međusobno, kako se one odnose jedna prema drugoj, ili su to dvije različite, jedna drugu isključujuće analize sadašnje situacije vjere?

Nekada previše bezazleno

Za mene je jasno: Kriza Boga i kriza Crkve su povezane jedna s drugom, jer se ne radi o krizi samog Boga, nego o krizi našeg govora o Bogu, o našem priznavanju Boga. Radi se o vršenju čina crkvenog života, koji se odnose na Boga. Radi se o načinu naše molitve, naše liturgije.

Radi se o tome da autentično posredujemo, što to znači, ako govorimo o absolutnom prioritetu Boga i njegova, dakle o sakramentalnoj strukturi, koja je upravo za Katoličku Crkvu od velikog značenja djelovanja. Da, radi se o pitanju da li Bog egzistira i da li ga možemo naći, ili bolje: da li on nas nalazi ili da li postoje putovi k njemu. Ali da li Crkva u njezinom naviještanju i prije svega u vršenju njezinih sakramentalnih čina, dakle u njezinoj molitvi i njezinoj liturgiji, daje da nešto zasja od absolutne Božje tajne? Može li biti da se jedan dio krize našeg crkvenog života sastoji i u tome da je naš govor o Bogu i naš govor Bogu bio i jest ponekad prebezazlen, prekičast, prebalan, preuskogrudan, presentimentalan i misaono prenezahtjevan. Neću tim diskusiju o strukturama i željama za promjenom u konkretnom crkvenom životu jednostavno gurnuti u stranu, ali centralno jest i ostaje pitanje o Bogu, potraga za tajnom, koja je veća od svega što mislimo i možemo izgovoriti. Naša je jedina nada to da je ova tajna postala vidljiva i dodirljiva u Isusu Kristu, ali to ne čini put ništa manje zahtjevnim i izazovnim, put u susret s uvijek većim Bogom.

U jednoj pažnje vrijednoj knjizi s naslovom *Strpljivost s Bogom* predstavio je svećenik i filozof iz Praga Tomaš Halík razmatranja i razmišljanja, kako Crkva u vremenu udaljenosti od Boga i krize o Bogu može govoriti i djelovati. On se otima naviještanju vjere, koja u izvjesnom smislu populistički naivno tvrdi o čvrstim istinama na jedan način koji više ne dopušta traženje i pitanje. Crkva koja prebalano i presamouvjereno, prenezahtjevno, presigurno o Bogu govoriti, neće danasnjim ljudima, dugoročno i trajno otvoriti pristupe. O Bogu govoriti uvijek je moguće samo u poniznosti i u duhu divljenja – klanjanja.

To nam kaže u Matejevu Evanđelju (7, 7-12) mali odsjek govora na gori o molitvi. Radi se o tomu, da imamo strpljenja s Bogom i da ne nastupamo prema njemu kao oni koji sve znaju i sve zahtijevaju, da ne ulazimo u kuću grunuviši u vrata, nego pokucamo, poštujući Božji takt i njegovu posebnost. Onda možemo kao Crkva i ljudima pružiti pomoć i otvoriti put za zajednički hod. Onda naša molitva poziva na kretanje u potrazi da se odvažimo na najveću pustolovinu: Boga tražiti i naći. Onda mora prvi dio od tri Isusova zahtjeva biti naglašen i izdržan: Molite, tražite i kucajte! I tako se mora dodati: Budite oprezni s prebrzim tvrdnjama i sigurnostima! Ostanite u potrazi. Ja mislim da bi molitva Crkve, kako naša osobna molitva tako i liturgijska molitva i slavljenje sakramenata morale poprimiti ovaj karakter puta vjere, uvijek iznova novo.

Isus nam obećava, da ova molitva, ovaj pokret traženja, ovo kucanje neće proći bez odjeka, ali način odgovora ostaje prepušten samo Bogu. Smijemo biti sigurni, da njegova vjernost i ljubav ostaju nepokolebljivi. Tako se može naša vjera dokazati u vjernosti Božjoj – upravo u vremenima u kojima skrivenost Božja postaje posebno osjetljiva.

Početi misliti od drugoga

Odsjek o moljenju i pouzdanju kod moljenja u Matejevom Evanđelju zaključuje sa zlatnim pravilom: *Sve što želite da ljudi čine vama, tako i vi činite njima! U tome se sastoje zakon i proroci* (Mt 7, 12). Ovo podrtava još jednom temeljnu melodiju crkvenog moljenja i djelovanja. I na to ukazuje Tomaš Halik uvijek iznova. Radi se o tome da uvijek počnemo misliti od drugoga, da osjećamo i svoje vlastito moljenje i djelovanje prema tome usmjerimo. Ovaj stav je također temeljna polazna točka dijaloga. Utoliko je također i molitva Crkve, njezina liturgija i njezino naviještenje uvijek univerzalno, ne ekskluzivno nego inkluzivno. Radi se o spasenju svih ljudi! Crkva koja bi u molitvi i njezinoj liturgiji i u njezinom djelovanju kružila oko same sebe, izdala bi posvema Evanđelje.

Ne samo za pojedinog kršćana nego također i za Crkvu vrijedi slogan: *Tko hoće spasiti svoj život, izgubit će ga* (Mk 9, 35; usp. Mt 16, 25; Lk 9, 24). Crkva koja hoće spasiti sebe, bit će izgubljena! Prepirka oko toga da li se radi o krizi Boga ili o krizi Crkve, na koncu ne vodi dalje. Radi se o obnavljanju našeg govora o Богu i našega govora Богu. To je centar kršćanskog života. Zbog toga kaže sv. Otac s pravom da se na liturgiji i u liturgiji odlučuje o budućoj sudbini Crkve. Jer kako molimo, kako Boga tražimo, kako ga svjedočimo, po tome se treba prepoznati, tko smo.

Preveo:
fra Živko Petričević

OBILJEŽEN SREBRNI JUBILEJ ŽUPE DRIJENČA

U petak 10. lipnja 2011., tijekom euharistijskoga slavlja koje je predvodio fra Mato Topić, definitor Provincije Bosne Srebrenе i asistent Frame Bosne Srebrenе, devetoro mladih Drijenčana primljeno je u bratstvo Franjevačke mlađeži te su na taj način ušli u proces formacije u svome lokalnom franjevačkom bratstvu. Ujedno je toga dana proslavljen i prvi dan trodnevnice pred župni patron. U lijepom euharistijskom slavlju na kojem su kao gosti sudjelovali i mlađi iz FRAME Tuzla te mlađi iz župa Šikara i Dubrave kod Brčkog, molilo se ne samo za mlađe nego i za cijelu župnu zajednicu koja obilježava srebrni jubilej svoga postojanja na obroncima Majevice. Poslije euharistijskoga slavlja druženje mlađih nastavljeno je u veselome tonu u dvorištu župne kuće.

Drugi dan trodnevne priprave proslavljen je misom na drijenackome groblju. Uz mnoge Drijenčane raseljene po svijetu, na euharistijskome slavlju koje je predvodio fra Franjo Martinović, župnik župe Breške i dekan Tuzlanskoga dekanata, bio je nazočan i lijep broj gostiju iz drugih župa. U svojoj propovijedi fra Franjo je podsjetio na važnost sjećanja na sve umrle te poručio da je u sjećanju položena budućnost i odraslih, ali i djece. Prije samoga euharistijskoga slavlja moljena su opijela za preminule Drijenčane, a uz fra Franju na misi su koncelebrirali fra Berislav Kalfić, župni vikar iz Vijake, fra Marko Antić, župnik te fra Franjo Ninić. Dužno sjećanje na sve preminule Drijenčane također je bilo lijepi uvod u središnju proslavu obljetnice župe i patrona sv. Ante Padovanskoga.

U nedjelju, na svetkovinu Duhova, 12. lipnja, svetu misu u koncelebraciji sa župnikom fra Markom i vlč. Vlatkom Rosićem, ravnateljom KŠC Sveti Franjo iz Tuzle, slavio je fra Franjo Ninić. U svojoj propovijedi povezao je svetkovinu Duhova, rođendan osobne vjere i rođendan Crkve s rođendanom nastanka župe Drijenča. Igra vremena i datuma učinila je da je upravo 12. lipnja 1986. proglašen Dekret o osnivanju župe. Lijepo vrijeme i veliki broj iseljenih Drijenčana iz cijele Europe učinio je ovaj treći dan priprave za blagdan sv. Ante zaista svečanim i posebnim. Udruga mladih *Drijenča* organizirala je toga dana i prigodni malonogometni turnir na školskom igralištu u Drijenči.

Središnji događaj toga dana bio je okrugli stol u župnoj crkvi u 17 sati. U ambijentu prelijepo crkve sv. Ante prigodne referate iznijeli su dr. fra Andrija Zirdum, povjesničar, fra Franjo Ninić i dr. fra Mirko Jozić. Fra Andrija je kratko progovorio o povijesnome kontekstu katolika u Sjeveroistočnoj Bosni, te iznio nekoliko zanimljivih do sada nepoznatih povijesnih podataka vezanih za Drijenču. Fra Franjo je u svome izlaganju podsjetio na proteklih 25 godina drijenacke povijesti, naglašavajući da je Drijenča kroz tri razdoblja (komunističko, ratno i poratno) ostala vjerna svojoj vjeri i svojoj narodnoj pripadnosti. Dr. fra Mirko Jozić, profesor filozofije na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu i zaslužni čovjek što je drijenacka župna crkva opremljena vrhunskim umjetničkim djelima, govorio je o umjetnosti, njezinoj važnosti za čovjeka, te posebno naglasio vrijednost umjetničkih djela u drijenackoj crkvi. Posebni gosti na okruglome stolu bili su i umjetnici koji su svojim djelima opremili crkvu: akademski slikar Đuro Seder i akademski kipar Mile Blažević. Posebni glazbeni ugođaj tijekom programa dala je zagrebačka sopranistica Vedrana Šimić sa svojim korepetitorom Simonom Dešpeljom izvodeći nekoliko klasičnih melodija. Glazbeni gosti večeri bili su i članovi Zbora *Iuventus salinarum* iz Tuzle pod ravnanjem Zlatka Špoljarevića. Nakon programa u župnoj crkvi gosti su se okupili u dvorištu župne kuće kušajući specijalitete domaće kuhinje udruge žena iz općine Čelić.

Središnja liturgijska proslava patrona župe i 25. jubileja župe Drijenča održana je na blagdan sv. Ante, 13. lipnja. Svečano euharistijsko slavlje u župnoj crkvi u koncelebraciji još sedam svećenika slavio je nadbiskup vrhbosanski Vinko kardinal Puljić. U nadahnutoj propovijedi naglasio je važnost svetoga Ante za kršćanski život i kršćansku pobožnost. Osvrnuo se također na činjenicu da je obljetnica župe Drijenča prilika naglasiti vjernost Drijenčana svojoj vjeri i svome zavičaju, ali i svome zaštitniku sv. Antu Padovanskome. Drijenacka župna crkva bila je pretjesna primiti sve koji su imali želju sudjelovati na euharistijskome slavlju, te je veliki broj vjernika pratilo misu ispred župne crkve. Okupio se veliki broj Drijenčana te hodočasnika iz Brežaka, Šikare i Tuzle. Iz Brežaka također gosti su bili i članovi Udruge *Društvo Breščana* obučenih u narodne nošnje. Na Sv. Antu Drijenča je zaista oživjela i zasjala u svome najljepšem svjetlu. Poslije mise kardinal Puljić izmolio je kod spomenika braniteljima i stradalim u Drugom svjetskom ratu opijelo za sve poginule, a različite udruge i građani položili su vijence kod ovih spomenika.

Time je bogati program obilježavanja 25. obljetnice župe Drijenča priveden kraju. Važno je napomenuti da je župni ured izdao prigodom ove obljetnice i prigodni flajer s osnovnim informacijama o župi, župnoj crkvi te umjetničkim djelima u njoj.

(FIA)

BLAGOSLOV GRADILIŠTA CRKVE SV. FRANJE U DOBRINJI

U sarajevskom naselju Dobrinja kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski, predvodio je 18. lipnja misno slavlje i blagoslovio gradilište i kamen temeljac nove župne crkve sv. Franje Asiškoga. Uz kardinala Puljića koncelebriralo je dvadesetak svećenika među kojima fra Marijan Karaula, vikar Provincije, mons. Luka Tunjić, generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije, fra Petar Karajica, župnik župe sv. Franje Asiškoga, nekoliko njegovih prethodnika, a okupio se i lijep broj vjernika koji su dugo čekali na ovaj dan, na početak izgradnje župne crkve.

Na početku mise prisutnima se obratio župnik fra Petar Karajica, izražavajući radost zbog ovoga događaja i dobrodošlicu svima. Nakon župnikova pozdrava kardinal Puljić je blagoslovio gradilište. U prigodnoj homiliji kardinal je, oslanjajući se na evanđeoski odlomak, govorio o važnosti temelja, posebno o važnosti kamena temeljca te poželio da se ova crkva gradi na čvrstom kamenu. Nakon homilije pročitan je tekst povelje koju su potpisali nadbiskup Puljić, župnik Karajica, kum temelja fra Perica Vidić i član župnog odbora gosp. Mirko Nikolić. Potpisana povelja položena je u kamen temeljac koji je zatim blagoslovljen. Na kraju mise radost zbog ovog događaja izrazio je fra Kristijan Montina, u ime vjernika Dobrinje koji su od početka rata promijenili više prostora u kojima su se okupljali na liturgijska slavlja, a danas im za to služi atomsko sklonište.

Svečanosti blagoslova gradilišta i kamena temeljca prisustvovali su i susjedni pravoslavni sveštenik, predstavnici federalnih, kulturnih, gradskih i općinskih vlasti, te predstavnici izvođača radova.

Župa sv. Franje Asiškog u Dobrinji danas ima oko 600 vjernika. Njezini počeci sežu u prošli rat u kojem su se pok. fra Ljubo Lucić i fra Mirko Majdandžić probijali kroz barikade i na Dobrinji slavili mise i druge sakramente s opkoljenim vjernicima. Završetkom rata dolazi i do službenog utemeljenja župe 1997. Župa je povjerena bosanskim franjevcima. Uskoro započinju i pripreme za gradnju župnih objekata. Nakon prihvatanja projekta sarajevskog arhitekta Ivana Štrausa slijedio je dugotrajni proces dobivanja zemljišta i prikupljanja svih potrebnih dozvola da bi u jesen 2010. godine započeli zemljani radovi na župnoj kući i crkvi.

Blagoslovom kamena temeljca službeno započinje gradnja crkve, a daljnji radovi ovisit će od osiguranih sredstava.

Župa sv. Franje Asiškoga
 UniCredit Bank
 Transakcijski račun: 33869022300989
 Devizni račun: 20013471101
 IBAN: BA393386904830099304
 S.W.I.F.T: UNCRBA 22

(FIA)

IZ PROVINCije

Uskrsna priredba na Franjevačkoj teologiji

STOPAMA SV. FRANJE ASIŠKOG

Asiz – Uz izdavanje lista „Novicijat” i organiziranje „Međuprovincijskog susreta novaka” u nekoj od provincija, postoji i treći projekt Južnoslavenske konferencije franjevačkih provincija, a to je „Međuprovincijsko hodočašće novaka u Asiz” i organizira se u proljeće. Ove godine hodočašće je, u organizaciji Novicijata Franjevačke provincije Bosne Srebrenе (Livno), trajalo od 4. – 11. travnja. Sudjelovali su sljedeći novicijati: Novicijat Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM (Humac), Novicijat Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda (Trsat), Novicijat Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja (Visovac), Frančiškanski novicijat Frančiškanske province sv. Križa (Sveta Gora) te Novicijat Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića (Rijeka), ukupno 34 novaka i devet meštara.

U više dana boravka u Asizu novaci su posjetili samostan sv. Damjana, gdje je Franjo započeo svoje poslanje, svetišta u Reatinskoj dolini – Greccio, Fonte Colombo, La Foresta,

Poggio Bostone – zatim Rivortorto, Porcijunkulu, Carcere, samostan Sacro Convento te na kraju brdo La Vernu gdje je Franjo postigao vrhunac svoje svetosti postavši „alter Christus” (drugi Krist). Svaki novicijat imao je svoj dan kad je bio zadužen za animiranje liturgije i molitve časoslova, a meštar tog novicijata predvodio je misno slavlje u jednom od svetišta koje se toga dana posjetilo. U povratku kući u Padovi su posjetili baziliku sv. Ante Padovanskog, te svetište sv. Leopolda Mandića, gdje su slavili nedjeljno euharistijsko slavlje.

Fra Želimir Gogić

USKRSNA PRIREDBA

Sarajevo (FIA) – Uskrsna priredba koju su pripremili i izveli studenti Franjevačke teologije u Sarajevu održana je u subotu, 16. travnja, u prepunom amfiteatru Teologije. Akademiju je otvorio bogoslovski zbor „Fraternitas” gregorijanskim napjevom „Aqua sapientiae” pod ravanjem fra Ante Kovačića. Slijedio je pozdrav i čestitka bogoslova fra Roberta Sliškovića.

U svom govoru on je podsjetio da se ove godine obilježava 50. godišnjica otkako je Ivo Andrić dobio Nobelovu nagradu i da je to bio povod odabiru dramskog komada. Tim se željelo dati mali doprinos obilježavanju ove godišnjice.

Nakon toga Tamburaški orkestar Franjevačke teologije, kojega je uvježbao Vedran Čičak, izveo je uskrsnu pjesmu „Na nebu zora rudi” za koju aranžman potpisuje Pero Čubić. Središnji dio priredbe bio je dramski komad „Sarajevsko sijelo” za koji je tekst, prema motivima iz zbirke pripovjedaka „Žeđ” Ive Andrića, priredila Nada Đurevska. Komad je izvela dramska skupina Franjevačke teologije, koju su i ovaj put, strpljivo uvježbavale Nada Đurevska i Gordana Boban.

Program je završen uskrsnom pjesmama „Kraljice neba raduj se” u izvedbi Tamburaškog orkestra.

OTVARANJE KLARINE GODINE

Svečanim misnim slavlјem na blagdan Cvjetnice, u nedjelju 17. travnja provincijal franjevačke provincije Bosne Srebrenе fra Lovro Gavran u župnoj crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije u Brestovskom otvorio je proslavu 800. obljetnice utemeljenja Drugog franjevačkog reda, Siromašnih sestara sv. Klare. Ovaj važni jubilej cijele franjevačke obitelji okupio je članove triju franjevačkih redova koji djeluju u Bosni i Hercegovini. Franjino uskladihanje molitve i djelovanja (akcije i kontemplacije) nezaobilazni je put života svakog franjevca i franjevke.

U prigodi ovog velikog jubileja sestrama klarisama obratio se predsjednik Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini dr. fra Ivan Sesar. Čestitajući jubilej izrazio je sestrama blizinu svekolike franjevačke obitelji te zahvalio na svemu što čine za Crkvu, svijet i naš narod, preporučujući sve nas u njihove molitve. Kao franjevci i franjevke, želimo obnavljati kuću Kristovu. Sveukupno življenje franjevačke karizme želimo doživljavati kao jedan od načina življenja

evanđelja i nasljedovanja Krista. Pozvani smo živjeti Kristovu ljubav koja bi trebala biti princip našeg djelovanja, naglasio je fra Ivan.

Nakon blagoslova grančica ispred samostana sestara klarisa i svečane procesije euharistijsko slavlje u župnoj crkvi predslavio je fra Lovro Gavran u koncelebraciji fra Ivana Sesara, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije, fra Mate Topića, definitora Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, fra Nikice Vujić, župnika i gvardijana Franjevačkog samostana Sv. Duha u Fojnici, fra Josipa Ikića, gvardijana Franjevačkog samostana sv. Bonaventure u Visokom, fra Slavka Topića, gvardijana Franjevačkog samostana sv. Petra i Pavla u Sarajevu te uz još nekoliko braće franjevaca.

U propovijedi fra Lovro je govorio o životu i duhovnosti sv. Klare Asiške. Naglasio je kako se sv. Klara upravo na blagdan Cvjetnice pridružila sv. Franji i odrekla se svega prolažnoga. Naslijedovati Božjeg Sina, koji je postao naš put, za Klaru je podrazumijevalo da ne želi drugo osim utonuti s Kristom u iskušto radikalne poniznosti i siromaštva, istaknuo je fra Lovro.

Euharistijsko slavlje uz pjevanje Muke Gospodnje uzveličao je župni zbor pod ravnjem s. Dragice Ljubos, Školske sestre franjevke.

Slavlju otvaranja jubileja nazočile su i mnoge sestre redovnice među kojima su bile: s. Ivanka Mihaljević, predsjednica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarića u BiH i provincijska predstojnica Školskih sestra franjevki Sarajevo, s. Franka Bagarić, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Mostar, s. Terezija Karača, provincijalna glavarica sestara milosrdnica Provincije Majke Divne, te predstavnice zajednice sestara Kćeri Božje ljubavi.

U ime župe Rođenja BDM u Brestovskom u kojoj se nalazi samostan sestara klarisa čestitku za početak jubileja uputio je župnik fra Mato Popović. Zahvalu sestrama klarisama za molitvu i svekoliku prisutnost izrekao je fra Vinko Tomas, duhovnik sestara.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedio je svečani ručak gdje su čestitke sestrama klarišama izrekli provincijali i provincijalke, a potom se nazočnima obratila časna majka s. M. Ivana Šuljić, OSC, koja je uputila riječi pozdrava i izrazila radost zajedništva te zahvalnost svima koji su došli uzveličati slavljje otvaranja ovoga velikog i značajnog Jubileja.

Župa Rođenja BDM u Brestovskom je jedina župa na području Bosne i Hercegovine u kojoj zajedno žive i djeluju tri franjevačka reda: franjevci Bosne Srebrenе, Školske sestre franjevke Bosansko-hrvatske provincije te sestre klarise koje su u Brestovsko došle 1989. godine.

Slavljje Jubileja započelo je na Cvjetnu nedjelju, 17. travnja, a završit će svetkovinom sv. Klare Asiške, 11. kolovoza 2012. godine.

S. Kata Karadža, ŠSF

PUT KRIŽA ZA MLADE

Kiseljak – U Kiseljaku, na Cvjetnicu 17.
04. 2011. održan je Put križa. Davno izražena i dugo očekivana želja kiseljačkih framaša, ali i župljana pretočena je iz riječi u djelo, pa je organiziran Križni put za mlade u duljini od oko 3 km, od Gospina svetišta pod stjenom do na vrh brda u naselju Podastinje, gdje je podignut spomenik za poginule branitelje Kiseljaka i okolice.

Osim Franjevačke mlađeži, prisutan je bio i velik broj drugih župljana – od mladih obitelji sve do nešto starijih. Odazvali su se svi oni koji su željeli sudjelovati u ovakovom sjećanju na posljednje životne trenutke našega Otkupitelja, svi oni koji su željeli sa Isusom podijeliti Njegov križ, biti Šimun i Veronika. Framaši su nosili veliki križ od postaje do postaje koje su bile označene malim drvenim križevima koje su sam napravili i postavili kroz naselje.

Put križa započeo je svetom misom u mjesnom Gospinom svetištu Podstijenom, a dalje je nastavljena ulicama kiseljačkoga naselja Podastinje. Konačni je cilj bila posljednja

postaja Puta križa – veliki križ na vrh stijene, odakle se pruža veličanstven pogled na dolinu Kiselača i okolice te na okolna brda.

Molili smo i kročili ovim putem za sebe, svoje obitelji i bližnje, a Isus za sve nas.

Mi smo križ nosili vjerom u Boga i s prijateljima, a On uz podsmijeh i prezir svojih sunarodnjaka, ali zato je Isusov cilj bio daleko spasonosniji i dalekosežniji – da nas otkupi od svih grijeha.

Pouka je današnjeg hoda da svatko treba nositi vlastiti križ i da nema života bez križa ili životnih poteškoća. Zato je tu, Isus, da nam pomogne, kako prije dvije tisuće godina, tako i danas. Dopustimo mu da uđe u naša srca i pomogne nam iznijeti svoj križ na brdo života. U životu nikada ne koračamo sami, uvijek imamo nekoga tko će nam pomoći nositi naš križ.

Ovaj je hod bio doista hodanje s Isusom. Molitva koja je izvirala iz naših srdaca bila je Bogu upućena za sva dobročinstva kojima nas iz dana u dan obdaruje. Prepoznajmo da je Isus izvor života, istinski prijatelj i brat uvijek uz nas i da će nam u životu uvijek biti utjeha i pomoć, posebno kad nam je teško i kad doživimo ostavljenost od svih.

Fra Mario Jurić

MONOGRAFIJA HKM CANBERRA

Canberra – Povodom naše 40. obljetnice HKM Canberra Queanbeyan, već prošle godine počeli smo razmišljati o monografiji naše misije. Znali smo da je to, uistinu, velik posao, no zahvaljujući članovima Pastoralnog vijeća naše misije krenuli smo s tim projektom skupljajući razne fotografije (vjernika naše misije) i tekstove, bilo na internetu bilo iz knjiga, te, hvala Bogu, ovih dana je knjiga o našoj misiji ugledala svjetlo dana.

Kipom bl. Alojzija Stepinca, kojeg smo postavili ispred naše crkve na Farreru i ovom knjigom želimo dokumentirati 40. godišnju povijest misije, ostaviti traga u gradu gdje živimo, a sljedećim generacijama pokazati kako

se voli, poštuje i ne zaboravlja Domovina (Hrvatska, Bosna i Hercegovina) odakle smo došli. Zamisao knjige je VOLJETI svoju Domovinu, ŽIVJETI i POŠTIVATI novu domovinu Australiju, stoga smo na prednjoj strani stavili život ove zajednice kroz čin proslave 40. obljetnice, a na zadnjoj stranici fotografiju Federalnog Parlamenta u Canberri. Knjiga je pisana na hrvatskom i engleskom jeziku i dobro je došla u svaki dom naše zajednice te i kod naših prijatelja Canberraša koji vole i poštaju našu zajednicu.

Ujedno, kao voditelj HKM Canberra-Queanbeyan, zahvaljujem svima onima koji su na bilo koji način doprinijeli da ova naša knjiga ugleda svjetlo dana. Zahvaljujem posebno članovima našeg Pastoralno vijeća.

Fra Miroslav Mandić

USKRS U VAREŠU

Vareš – Za proslavu Uskrsa naša se župna zajednica prikladno pripravljala kroz 40-dnevnu Korizmu koja je i ove godine za najveći broj naših vjernika predstavljala prigodu za istinsku duhovnu obnovu. To je razlog da smo Uskrs dočekali spremni. Tome su nam pomogle pobožnosti puta križa, pojedinačne isповijedi kao i pokora cijele Korizme te posebno u petke i u Velikom tjednu.

Poslije solidno posjećenih obreda Velikog četvrtka i petka, blagdanski ugodaj počeo se osjećati u Varešu još tijekom subote. Tome je pridonosio i stari običaj čuvanja Kristovog groba, kojega su održali živim i ove godine ponosni vareški mladići. Predblagdanska užurbanost mogla se osjetiti na svakom koraku u našem gradu. Zbog dolaska naših iseljenika za ove dane, i naš je grad oživio nekom posebnom živošću.

Uvod u slavlje Uskrsa predstavljalo je Vazmeno bdijenje u župnoj crkvi, kod nas poznato kao Misa Ponoćka. Ono je počelo u 23,30 sata blagoslovom ognja te unošenjem svjetla Kristovog u zamračenu Crkvu. Po završetku ove jedinstvene liturgije Vazmene noći, slavlje zbog pobjede Kristova svjetla nad tamom, prenijelo se na vareške ulice, lokale i domove.

No, prava svečana proslava Uskrsa u Varešu tek je slijedila na sam dan Uskrsa, u nedjelju 24. travnja 2011.

Uskrsna nedjelja je osvanula kao predivan proljetni dan kakav i zamišljamo da je bio onoga dana "prvog u sedmici" kada je Krist slavno ustao od mrtvih. Sunčeva toplina, mirisi cvijeća, procvjetalih voćki te srdačni susreti i čestitanja vjernika slijevali su se u jednu skladnu simfoniju dana kojega je učinio Gospodin naš.

Pučka misa okupila je vjernike iz cijele župe budući da je izvan župne crkve slavljena samo još jedna sveta Misa u Vareš Majdanu. I to je bio puni župnikov pogodak jer je zajednica dobila priliku na ovakav važan dan da se nađe na okupu, i fizički zajedno, oko svoga Usksrsloga Gospodina, koji nas i tako želi sve sabrati u jedno.

Po pozivu župnika fra Bone Tomića, svetu Misu u 10,30 slavio je provincijal Bosne Srebrenе fra Lovro Gavran. Bila je to prva misa "novoga" provincijala u Varešu otako je prije dvije godine došao na čelo franjevaca u Bosni. Prisustvo provincijala na Uskrsnoj misi dodatno je istaknulo svečanost kao i posebnost upravo ovog misnog slavlja. Bez Uskrsnuća naša vjera zaista ne bi imala nikakva smisla, ona bi bila uzaludna. Ali Krist je uskrsnuo! Tu radost vjernicima Kristovim više nitko ne može odnijeti. Čak ni časovite naše nevolje u koje svi upadamo.

Misu je uz provincijala suslavio i tajnik provincije fra Janjko Ćuro, župnik fra Bono te kapelan fra Vjeko Tomić. Među nazočnim vjernicima u crkvi svetog Mihovila isticale su se i ovaj put žene i djevojke odjevene u vareške narodne nošnje. Zamjetno na ovoj kao i na misama prethodnih dana bilo je i prisustvo brojnih naših iseljenika koji su Uskrsne blagdane odlučili provesti u Varešu.

Duhovno slavlje iz crkve se po završnom provincijalovom blagoslovu, jednostavno izlilo na dvorište kao more međusobnih čestitki da bi se vrlo brzo pretočilo u skladno kolo koje je trajalo i trajalo. Njega su još gotovo dva sata po završetku mise, dokle god je bilo naroda, podržavali vrsni glazbenici Goran Sprečkić i Igor Hinger, koje je za ovu priliku organizirao naš župnik.

Sve u svemu, veoma jednostavan, ali i veoma svečan, prekrasan blagdanski dan u Varešu, dan duhovne radosti i međusobnog zajedništva onih koji vjeruju u Kristovo uskrsnuće, njemu se raduju a svome nadaju.

www.zupavares.com

HODOČAŠĆE U OLOVO

Olovo – I ove se godine prvog dana u mjesecu svibnju tradicionalno hodočastilo u drevno svetište Gospe Olovske. Vrhunac hodočašća bilo je misno slavlje koje je u 11 sati predvodio provincijal Bosne Srebrenе fra Lovro Gavran, uz koncelebraciju desetak svećenika, a pjevanje su animirali franjevački bogoslovi iz Sarajeva. Provincijal je najprije blagoslovio misal i nekoliko paramenti što su ih hodočasnici darovali Svetištu. Zatim se u propovijedi osvrnuo na neka aktualna pitanja kršćanskog morala i pobožnosti, potaknuvši hodočasnike na čitanje Svetog Pisma i teološke literature.

Osvrnuo se također na lik i djelo fra Matije Divkovića koji je svojim pastoralnim i spisateljskim radom uspio, koliko su prilike dopuštale, evandeosku poruku približiti ljudima svoga vremena. Ne posredni povod za isticanje zasluga Matije Divkovića je to što se ove godine obilježava četiristota godišnjica tiskanja njegova *Nauka krstjanskog*, prve knjige tiskane na narodnom jeziku u BiH, a fra Matija je rodom iz Jelašaka, župe koja je tada pripadala olovskom samostanu. On je u Olovu ušao u Franjevački red, tu je neko vrijeme i djelovao i umro. Tu je i sahranjen.

Na kraju misnog slavlja upravitelj Svetišta fra Gabrijel Tomić upoznao je hodočasnike s trenutnim stanje u svetištu i predviđenim projektima.

Hodočasnika je bilo iz gotovo svih krajeva Bosne i Hercegovine, ali zbog lošijeg vremena i nekih drugih razloga ipak u nešto manjem broju nego prethodnih godina. One koji su došli ni loše vrijeme nije omelo da poslje mise nastave druženje uz pjesmu.

Fra Jozo Šarčević

WEB STRANICA FRANJEVAČKOG SAMOSTANA U JAJCU

Jajce – Franjevački samostan u Jajcu je dobio novu web stranicu. Na internetskoj stranici www.franjevackisamostan-jajce.ba može se pročitati sve o franjevačkom samostanu sv. Luke i župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Jajcu, povijesti samostana i župe, sakralnim objektima u Jajcu, fratrima i vjesniku, kao i o cijelom samostanskom području.

ČETRNAESTI SUSRET MINISTRANATA U VISOKOM

Visoko (FIA) – U subotu, 7. svibnja, oko 700 ministranata iz cijele Bosne Srebrenе sabralo se u franjevačkom samostanu u Visokom iz dvadeset pet župa: Brestovsko, Bučići, Fojnica, Gorica Livno, Guča Gora, Jajce, Kraljeva Sutjeska, Kreševo, Kiseljak, Lepenica, Livno, Ljubunčić, Nova Bila, Novi Seher, Osova, Ovčarevo, Podhum, Rama-Šćit, Rumboci, Sivša, Špionica, Tolisa, Ulice, Vijaka i Vitez. Misu je predvodio fra Josip Mrnjavac uz koncelebraciju dvadeset fratara. Organizator ovog razigranog susreta, pročelnik Vijeća za pastoral duhovnih zvanja, fra Mato Topić, zahvalio se velikoj pomoći visočkih odgojitelja, fra Stjepana Lovrića i fra Stipe Alandžaka i drugih profesora, ravnatelju Kruha sv. Ante fra Stjepanu Radiću koji se pobrinuo za okrepnu i osvježenje, Svjetlanu Staniću i načelniku općine Prozor-Rama Jozi Ivančeviću za sponsorstvo u nabavi majica.

Poslje mise i zakuske uslijedile su „igre bez granica“ koje je animirao fra Mato s domisljatim a za suce-bogoslove nimalo jednostavnim programom za ocjenjivanje i prozvao igre ovim imenima: zaboravni ministrant (štafeta sa četiri ministranta), nespretni ministrant (trčanje u vreći), ministrantska procesija (utrka „stonoge“ sa po deset ministranata), štafeta s velikom loptom, utrka „slijepih“ i „hromih“

ministranata, ministrantska „trula kobila”, potraga za hranom, ministranti u potrazi za izgubljenom lemuzinom, precizni ministranti, ministrant u Edenskom vrtu, ministranti gurmani, snažni ministranti (natezanje konopa). Po prelijepom vremenu čitav prostor igrališta i dvorišta oko samostana i konvikta bio je obojen u plavo zbog plavih majica koje su unosile dodatnu radosnu zabunu ispometanim sucima. Nakon četverosatne igrarije u napetim i istovremeno smiješnim i radosnim igramama proglašeni su pobjednici, najbolje tri ekipe: Novi Šeher, Fojnica i Ovčarevo. Na kraju revijalna utakmica nogometne ekipe sjemeništaraca protiv fratara voditelja ministranata a zatim protiv ekipe bogoslova u kojoj su sjemeništarci bili bolji.

Usporedo s „igrama bez granica” većina ministranata osmog razreza dobili su „pozivnicu” za „dan otvorenih vrata” u franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom. Njih osamdesetak sudjelovalo je u fizikalnom i kemijском kabinetu u zanimljivom izlaganju profesora gdje su uz pomoć suvremenog instrumentarija po prvi puta mogli promatrati mikrobiološke i planetarne pojave.

Nitko nije zažalio, ni oni iz Posavine ni oni s druge strane Bosne, što su s malo naporu doživjeli puno radosti i obogatili se još jednim radosnim susretom koji se može doživjeti samo s djecom.

IZABRANO NOVO NACIONALNO VIJEĆE FSR-A U BIH

Rama / Šćit – U tijeku održavanja redovne i izborne nacionalne skupštine Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini, u subotu, 14. svibnja 2011. u franjevačkoj Kući mira na Šćitu u Rami izabrano je novo nacionalno vijeće Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini. Izborima su predsjedali Benedetto Lino, delegat generalne ministre Encarnacion del Pozo, i fra Ivan Matić, OFM, generalni duhovni asistent FSR-a i Frame.

Za nacionalnu ministru je ponovno izabrana Nives Kanevčev (Sarajevo – Bistrik), a za doministru Ankica Zelenika (Mostar). Nova nacionalna tajnica je Aleksandra Slokar (Sarajevo – Bistrik), a Ivan Šekelja (Rama – Šćit) je nacionalni rizničar. Milenka Knezović (Humac – Ljubuški) je voditeljica formacije, Marija Kolobarić (Široki Brijeg) prva nacionalna povjerenica za Framu, Marijana Bošnjak (Široki Brijeg) međunarodni vijećnik, a Željko Majdandžić (Busovača) je zamjenik međunarodnog vijećnika. U ime Crkve i Franjevačkog svjetovnog reda, brat Benedetto je potvrdio njihov izbor i uveo ih u službu.

Marija Brekalo, FSR Široki Brijeg

SALVE, SPONSA DEI

Banja Luka – Susret dječjih zborova ili „Zlatna harfa” 2011. godine za banjolučku biskupiju održan je u katedrali sv. Bonaventure u Banjoj Luci u subotu 14. svibnja. To je prilika da se djeca iz svih župa biskupije okupe na jednom mjestu, druže i promiču liturgijsko pjevanje. Budući da je ovo godina sv. Klare – 800. obljetnica uteviljenja Drugog franjevačkog reda, Siromašnih sestara Sv. Klare – slogan ovogodišnje Zlatne harfe bio je „Salve, sponsa Dei” (Zdravo, zaručnice Božja). Sudjelovalo je devet dječjih župnih zborova: Jajce, Bihać, Vidoši, Lištani, Odžak-Čaić, Bila, Ljubunčić, Podhum, Glamoč i Livno. Po prvi put nastupio je i dječji samostanski zbor s Gorice iz Livna pod vodstvom novaka fra Emanuela Josića.

Središnji dio susreta bilo je euharištijsko slavlje u 10.30 sati kojeg je predvodio banjolučki biskup mons. dr. Franjo Komarica uz koncelebraciju svećenika koji su dopratili svoje zborove. U pjevanju za vrijeme sv. mise, pod orguljskom pratnjom fra Emanuela i dirigenticom sestrom Damjanom Kovačević, sudjelovali su svi zborovi, pojedinačno i zajedno. U propovijedi biskup Franjo se osvrnuo na važnost liturgijskog pjevanja naglasivši onu „Tko pjeva dvaput moli” te zborovima poželio ovakvih susreta i uspjeha u njihovom radu.

Nakon sv. mise, poslijе kratke pauze, slijedio je drugi dio susreta u kojem je svaki zbor nastupio pojedinačno otpjevavši dvije skladbe: prvu tzv. popijevku iz „košarice“ i drugu skladbu po volji. Sve skladbe bile su u duhu slogana ovogodišnjeg susreta. Program je vodio mons. dr. Anto Orlovac, biskupski vikar. Prije svakog nastupa predstavio je zbor iz koje župe dolaze, voditelja zbara, broj pjevača i skladbe koje će otpjevati. Nakon otpjevanih skladbi slijedilo je fotografiranje zbara s biskupom. Poslijе nastupa svih deset zborova njihovim predstavnicima biskup Franjo je uručio zahvalnicu.

Okrijepivši se pripremljenim ručkom svi su se ponovo okupili u katedrali pogledati predstavu koju su spremile mlade djevojke iz Livna pod nazivom „Susret dviju majki“.

Fra Želimir Gogić

ŽUPA GORNJA DUBICA U DJELU DOBROTE

Gornja Dubica – Mi, ministranti, prvočesnici i framaši župe Svetoga Josipa, zaručnika BDM – Gornja Dubica u svojoj korizmenoj akciji koju smo nazvali **Korizmena kućica dobrih djela** odlučili smo na jednom od mnogobrojnih ministrantskih, prvočesničkih i framaških susreta da u korizmenom vremenu u svojim obiteljima u kućicu dobrih djela odričemo se svojih malih novčanih priloga u korist djece kojima je svaka pomoć dobro došla. Ova gesta ljubavi potaknula je i drugu djecu i vjernike koji su također ponekad znali staviti svoj mali prilog u kućicu dobrih djela koja se nalazila ispred oltara u župnoj crkvi u Gornjoj Dubici i područnim crkvama u Vojskovi, Zoricama i Osječku.

Vrhunac ove korizmene akcije bio je na nedjelju Cvjetnice, 17. travnja 2011., kad smo u župnoj crkvi u Gornjoj Dubici organizirali humanitarnu akciju pod geslom **Djeca župe Gornja Dubica za djecu Afrike**, te pogledali film Jakova Sedlara o fra Vijeki Čuriću, bosanskom fratu, misionaru i mučeniku iz župe Osova kod Žepča, koji je svoj život mučenički završio u Ruandi.

Tijekom korizme od svojih malih novčanih priloga ministranti, prvočesnici i framaši su priložili i prikupili u korizmenoj akciji oko 3000 maraka. Oni sav taj novac daruju za školovanje i potrebe afričke djece. Također, ovoj humanitarnoj akciji pridružio se i župni ured Gornje Dubice koji je za istu svrhu sav prikupljeni novac od Božićnih jaslica, Isusova groba, te kasice za potrebe Misije koja se nalazi u župnom uredu darovao za djecu Afrike.

Na kraju ove naše humanitarne akcije, nadamo se da će akcija svakako ispuniti svoj cilj – da će pomoći najpotrebnijima.

Fra Bono Kovačević

VEČERA ZA BOSNU SREBRENU

Zagreb – 20. svibnja 2011. godine, hotel Westin, Zagreb: Večer prijatelja Bosne Srebrenе. Možda bi bilo dovoljno napisati samo ovu rečenicu i prijateljima bi bilo dosta da razumiju o čemu se radi. Ali ... Prošlo je već tri godine od početka druženja prijatelja franjevaca Bosne Srebrenе i prijatelja iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Naime, Nikica Valentić, Martin Raguz, Ivica Crnić, Nikica Gržić, Goran Žagovec i Mirko Puljić sa svojim suprugama bili su gosti fra Mirka Majdandžića, tadašnjeg gvardijana samostana u Fojnici. I prijateljsko druženje se nastavilo, širilo i produbljivalo. Sastajali smo se najčešće u Sarajevu, a prigodā za susret prijatelji uvijek nađu.

Vrhunac dosadašnjeg druženja bila je **Večera za Bosnu Srebrenu** 20. svibnja 2011. godine u hotelu Westin. Preljepu dvoranu na 17. kat ponudio nam je g. Andelko Leko, vlasnik hotela, koji je, također, prijatelj Bosne Srebrenе. Uz već navedene prijatelje skupilo se još preko 150 prijatelja od prijatelja: Ivica Šarić, Miroslav Blažević, Andrija Hebrang, Vlado Adamović, Vlatko Marković, Anton Kovačev, Branko Mikša, Mladen Vedriš, Zvonimir Boban, Ivo Šušak, Zorislav Srebrić, Ivica Nujić, Damir Zorić, Stojan De Lucca, Miro Tuželat, Danko Stazić, Marko Duvnjak,

Damir Ježek, Robert Ljutić i kolegice iz Ureda gradonačelnika Bandića, Jure Badrov i mnogi drugi ugledni ljudi i dragi prijatelji. Za dobru atmosferu brinuli su se odlični svirači tamburakog sastava Ex Panonia.

Od fratara tu su bili: fra Lovro Gavran, provincijal, fra Marijan Karaula, vikar provincije, fra Tomo Andić, gvardijan iz Podsuseda, fra Zdravko Dadić, župnik iz Sesvetske Sopnice i fra Mirko Majdandžić. Fra Mirko i Fojnički tamburaši dali su svoj doprinos u zabavnom dijelu večeri.

Uz pozdrave organizacijske četvorke: Martina, Andelka, Nikice i Ivice sudionike je pozdravio i provincijal fra Lovro. Fra Mirko je napravio kraći pregled provincije kroz hod po samostanskim područjima. Naravno da je najčešće spominjani samostan bio fojnički, i kao jedan od tri najstarija samostana i kao mjesto početka našeg druženja.

S prijateljima vrijeme prolazi brzo, a posebno uz perfektnu poslugu hotela Westin, odličnu kuhinju, kvalitetno vino i prelijepu glazbu. Kad sam pogledao na sat već je bilo prošlo tri sata.

Bogu hvala za ove prijatelje Bosne Srebrenе, a prijateljima hvala za prelijepu večer!

Fra Mirko M.

U WOLLONGONGU BLAGOSLOVLJENO NOVO HRVATSKO GROBLJE

Wollongong – Dana 25. svibnja 2011. godine u sklopu groblja Memorial Lakeside Park u Daptu, Wollongong, Australija blagoslovljen je hrvatski spomen-park. Istovremeno je otkivena i blagoslovljena skulptura svjetski poznatog australskog umjetnika hrvatskog podrijetla Charlesa Bilicha pod nazivom *Altovi i soprani*.

Uskrsno doba, doba je nade... a smrt je sastavni dio života. I u ovo posebno vrijeme

Hrvatska katolička zajednica Wollongonga je nakon uloženog truda posebno označila mjesto vječnoga počivanja svojih najmilijih, otkrivanjem i blagoslovom spomenika *Altovi i soprani* na novootvorenom hrvatskom dijelu groblja u sklopu hrvatskog spomen-parka. Ovaj spomen-park blagoslovio je mjesni biskup Peter Ingham u nazočnosti voditelja Hrvatske katoličke misije u Wollongongu, fra Ive Tadića, i umjetnika Charlesa Bilicha. Velikom broju nazočnih, većinom pripadnika hrvatske zajednice iz Wollongonga, Sydneysa i Melbournia, predstavnika Uprave mjesnoga groblja, vlasnika ljevaonice u kojem je lijevan spomenik i vlasnika kamenoklesarske radionice koja je izradila kamene radeve te djelatnika raznih mjesnih pogrebnih poduzeća, obratili su se prigodnim govorima biskup Peter Ingham, Charles Billich, generalna konzulica RH Mirjana Ana-Maria Piskulić, fra Ivo Tadić i upraviteljica groblja Julie Harvey. Voditelj programa bio je član pastoralnoga vijeća Hrvatske katoličke misije u Wollongongu.

U sklopu ovog Hrvatskog spomen-parka postavljeno je i sedam mramornih kocki, simboli stećaka. Jedan od ovih „stećaka“ će u znak zahvalnosti biti posvećen fra Andreju Matocu koji je bio voditelj Hrvatske katoličke misije u Wollongongu, a koji je preminuo u listopadu prošle godine. Fra Andrej je osobno uložio puno truda i sredstava u ostvarenje ovoga projekta koji je bio zamisao njegovog prethodnika i sadašnjega nasljednika fra Ive Tadića. Fra Andrejev prilog ideji bila je zamisao o postavljanju mramornih „stećaka“.

Na pijedestalu na kojeg je postavljen spomenik *Altovi i soprani*, uz hrvatski grb stoji natpis „*Dodite svi vi izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti, govori Gospodin*“ (Mt 11, 28) isписан na hrvatskom jeziku: latinicom i glagoljicom, te na engleskom. Nadamo se da je pokojni fra Andrej našao odmor kod Gospodina. Isto tako se nadamo da su svi koji su nakon napornoga života u drugoj domovini Australiji pokopani kao i oni koji će biti pokopani na ovome groblju, zaslužili ili će zaslužiti svoj vječni odmor u naručju Dobrog Oca.

Fra Ivo Tadić

Govor generalne konzulice Republike Hrvatske, gde. Mirjane Ane-Marije Piškulić, prigodom otvorenja spomen-park groblja u Wollongongu

Preuzvišeni Peter Ingham, biskupe u Wollongongu, odlazni predsjednič Federacije biskupske konferencije Oceanije, draga Julie Harvey, upraviteljice u Lakeside-u, Memorijalnom parku, g. Charles Billich, moj dobri prijatelju i umjetniče, kojega Hrvatska rado dijeli s Australijom i ostalim svijetom, i njegova draga supruga Krista, fra Ivo Tadiću, još jedan prijatelju, za kojeg sam sretna da ga je Božja providnost vratila u Wollongong za vrijeme mog mandata u Sydneyju, australski prijatelji i na kraju, ali ne manje važni, dapače, moji dragi Hrvati!

Današnji blagoslov hrvatskog Spomen vrta (groblja) i otkrivanje Billichevog kipa "Altos y Sopranos" (*Altovi i soprani*) važan je događaj u povijesti Hrvata u Australiji, jer danas, u ovom Memorijalnom parku otkriva se priča o Hrvatima u ovom dijelu Australije: priča o njihovim životima, ispričana kroz najznačajnije i najdublje trenutke ljudskog života: kroz vjeru, smrt i umjetnost, koja je u ovom dijelu Spomen vrta urezana u nadgrobne spomenike i otkrivena u ovoj prekrasnoj inspiraciji, ostvarenoj u djelu Charlesa Billicha: to je priča i povijest o dobrim, vrijednim, poštanim ljudima, bili oni fizički radnici, domaćice, uspješni biznismeni, utjecajni pojedinci... ili svjetski poznati umjetnici.

Jest, Australijo, dijelimo najbolje sinove i kćeri!

U ime Hrvatske koju predstavljam, ali i u ime Hrvata iz Bosne te u ime onih iz Hercegovine, odakle mnogi Hrvati potječu, želim zahvaliti svima koji su sudjelovali u stvaranju hrvatskog Memorijalnog vrta. Prije svega Landside Memorial Park, posebno Julie Harvey, što su velikodušno prepustili ovaj dio parka hrvatskoj zajednici, Charlesu Billichu za umjetničko djelo, fra Ivi Tadiću za zamisao i trud kojega je uložio u ostvarenju ovog projekta. Ja bih također željela u ovoj prilici spomenuti našeg voljenog, pokojnog fra Andreja Matoca, koji je u svom kratkom vremenu boravka i rada u Wollongongu uložio veliki trud kako bismo mi mogli svjedočiti današnjem danu.

Iskrenu zahvalnost iskazujem i svim donatorima koji su omogućili ovaj častan događaj.

Preuzvišeni biskupe Peter Ingham, zahvalna sam Vam za Vaš današnji blagoslov Spomen parka koji će biti počivalište mnogim Hrvatima, sinovima i kćerima, na koje su Australija i Hrvatska kao i Bosna i Hercegovina ponosni. Većina njih je umrla ili će umrijeti vjerujući da će "Gospodin dati svakom čovjeku plaću prema njegovoj pravednosti i vjeri." (1 Samuel 26, 23). Neka to bude tako!

Neka im bude laka australska zemlja u kojoj će počivati a blagoslovljena ona koju nose u srcu!

SLAVLJE PRVE RIČESTI U NIŠU

Niš – Svaka župska zajednica živi od dje-lovanja sakramenata i Riječi Božje. Po sakramentima primamo puninu Božje milosti. Bog nam se nudi da uđe u naš život i obuhvati ga sa svih strana i u svim segmentima. Na nama je da tu ponudu prihvativimo. U nedjelju, 05. lipnja 2011. godine u župi Uzvišenja svetog Križa u Nišu četvero djece primilo je sakrament euharistije, sakrament prve svete priče-sti. To je veliki događaj za njih osobno a i za župsku zajednicu. Njih četvero: Marko Ivan-ković, Marija Pograjc, Ljuljeta Abazi i Danica Gacik prihvatali su Isusov poziv da se nastani u njihovim srcima i da onda obogaćeni Isusom idu u svoje obitelji, u svoje škole kako bi Duh Božji ojačao njihov život.

Svetu misu – prvpričesničku obogatili su prvpričesnici svojim deklamacijama pje-sama i duhovnim meditacijama. Sva njihova radost i ushićenje bilo je popraćeno velikim pljeskom u crkvi od župljana koji su sudjelovali i slavili ovu svetu misu!

Zahvaljujemo dragome Bogu na iskazanoj daru njegove ljubavi!

Fra Niko Josić

PROSLAVLJEN PATRON SV. ANTE PADOVANSKI U BUGOJNU

Bugojno – U ponedjeljak, 13. lipnja, u Bugojnu je svečano proslavljen sv. Ante Padovanski, patron ove župe. Proslava svetkovine jednog od najomiljenijih svetaca u cijelom svijetu započela je jutarnjom misom u sedam sati, a nastavljena svečanim misama u devet, jedanaest i osamnaest sati. Pučku misu u jedanaest sati predvodio je župnik župe sv. Marije Andeoske iz Sesvetske Sopnice fra Zdravko Dadić.

Pored brojnih domaćih vjernika, svetoj misi su nazočili Bugojanci iz inozemstva, te hodočasnici iz raznih gradova Bosne i Hercegovine. Skupina banjalučkih hodočasnika, kao i jedna skupina Bugojanaca, posebno se istakla obukavši svoje narodne nošnje. Nakon mise organizirano je druženje vjernika ispred crkve uz zakusku, pjesmu i ples.

Predvečer, tijekom svete mise u 18^h, koju je predvodio župnik fra Vinko Sičaja, podijeljen je blagoslov najmanjim bugojanskim župljanima, ali i djeci iz susjednih župa te iz Gornjeg Vakufa-Uskoplja.

Ovih je dana, također povodom ovog blagdana, *Veliki župni zbor sv. Ante* iz Bugojna snimio svoj prvi CD pod naslovom „Sv. Ante, tebi pjevamo”, a župni ured je podijelio pakete pomoći za dvadeset najugroženijih obitelji s područja Bugojna.

Poruka ovogodišnjeg patrona župe može se izvući iz Dadićeve propovjedi koji je nglasio da je za razliku od današnjih ljudi, koji život provode u upornom nastojanju da drugi čuju što to oni imaju za reći, temelj života sv. Ante bio osluškivanje što to Bog ima reći ljudima. „*Cija bi trebala biti važnija, Božja ili moja?*”, pitanje je kojim je fra Zdravko Dadić potakao prisutne vjernike na preispitivanje samih sebe. Za sv. Antu na prvom mjestu uvijek je bila Božja riječ i upravo tu dobivamo odgovor zašto 800 godina nakon njegove smrti vjernici diljem svijeta kroz čitavo to vrijeme

imaju potrebu na ovaj dan, ali i kroz cijelu godinu, utjecati se njegovom zagovoru. Sv. Ante je svoj život živio na način da čuje Boga a to bi trebao biti uzor svim ljudima.

Čestitavši svojim župljanima ali i svim prisutnim patron župe, bugojanski župnik fra Vinko Sičaja osvrnuo se i na nedavna iskanja na području Ivandića Kuća, za koje se još uvijek istražuje radi li se o trojici nestalih Hrvata iz proteklog rata, te uputio poruku Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine da intenzivno radi na pronalaženju 36 nestalih bugojanskih Hrvata. Naglasio je činjenicu kako je ovaj tjeđan sahranjena još jedna majka ne saznavši istinu o svom nestalom sinu.

Ipak, dan je protekao u svečanom blagdanskom ozračju, a pobožnost sv. Anti nastavlja se obavljati svakim utorkom kroz cijelu godinu.

Anita Visković

NOVI PUT KRIŽA

Kiseljak – U crkvi sv. Ilike proroka u Kisieljaku 14. lipnja 2011. godine postavljen je novi *Put križa* akademskog kipara Zdenka Jurišića. Put križa je napravljen u mozaik stilu i postavljen je na bočne zidove naše crkve. Podijeljen je u dvije cjeline, a svaka cjelina se sastoji od sedam postaja puta križa.

Ovaj novi, dugo očekivani put križa, spoj je modernog i tradicionalnog s lijepim kombinacijama obojenih kamenčića. Na mozaicima dominira Isus i njegov križ. Najdobjljivija postaja po mnogima jest ona koja prikazuje Isusovo razapinjanje na Kalvariji.

Ova nova mozaička postava puta križa je veliko osvježenje za našu crkvu. Vjernici su jako zadovoljni s ovom postavom puta križa, te smatraju da je ona umjetničko i vjerničko obogaćenje i za crkvu i za cijelu župu.

Fra Mario Jurić

PROSLAVA SV. IVE U PODMILAČJU

Podmilačje - Ovu godinu, prema policajskim procjenama, kroz dva dana u Svetište je hodočastilo 105. 000 vjernika. Sv. Ivi su došli na različite načine, neki osobnim automobilima, neki organiziranim prijevozom, neki biciklima, a veliki broj pješice. Svatko od njih je svetom Ivi došao s molbom, željom, ili zahvalom za već riješene probleme.

Proslava je počela iznošenjem čudotvornog kipa i sv. misom u 16.00 sati koju je predvodio fra Miljenko Petričević. Misu uočnicu u 18.00 sati predvodio je kardinal Vinko Puljić. Nakon mise uočnice uslijedila je premijera dokumentarnog filma o Svetištu sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju, koji je po narudžbi Župnog ureda Podmilačje režirao Vlatko Filipović.

Na sam blagdan rođenja Sv. Ivana Krstitelja, 24. lipnja, misu u 8.30 sati predvodio je fra Drago Bojić, a centralnu misu u 11.00 sati mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjalučki. Mons. Semren je istakao da su ljudi kod Sv. Ive okupili dobrota, ljubav i milosrđe. "Ovo je danas najveće i najsvetiјe mjesto u BiH. Okupili smo se da pošaljemo poruke mira i da se molimo svetom Ivi" Osim toga je naglasio kako se moramo zauzimati za mir i toleranciju ističući važnost obitelji kao osnove društva u tom pothvatu.

U dolini svetoga Ive, mnogi hodočasnici ostavili su svoje boli, patnju, tjeskobe i prošnje s nadom da će ih sv. Ivo čuti i uslišati njihove molitve. S tom nadom žive i iznova se svake godine vraćaju na ovo sveto mjesto.

www.zupa-podmilacje.com

SV. IVAN – UZOR DANAŠNJEM VJERNIKU

Podhum (Livno) - Sveti Ivan Krstitelj, Isusov preteča, nebeski je zaštitnik nekolici- ne župa i samostana u Bosni i Hercegovini, a u livanjskom kraju župe Podhum, gdje je 24. lipnja 2011. godine upriličena svećana prosla- va ovog velikog i važnog kršćanskog sveca.

Vjernici ove župe za tu proslavu duhovno su se pripremali večernjim misama trodnevni- ma, a prije mise imali su priliku za isповijed. Uz to ove godine dan prije slavila se i svetko- vina Presvetog tijela i krvi Kristove te su imali priliku sudjelovati na tijelovskoj procesiji.

Na samu svetkovinu, uz mise u sedam sati za domaćice, ranu misu u devet sati i večernju misu s blagoslovom djece u osamnaest sati, središnji dio proslave bila je pučka misa u jedanaest sati na vanjskom oltaru ispred župne crkve. U dvorištu ispred župne kuće okupio se velik broj župljana i vjernika iz susjednih župa uteći se svom nebeskom zagovorniku. Svečano euharistijsko slavlje, kao i mise trodnevni- ce, predvodio je dr. fra Ivan Šarčević, glavni urednik vjerskog glasila „Svjetlo riječi“ i pro- fesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. U koncelebraciji su bili podhumski župnik fra Jure Papić i đakon fra Josip Mihael Matijanić, videoški župnik i kapelan fra Pere Kuliš i fra Božidar Blažević, župnik u Čukliću fra Tvrtko Vrdoljak, biljanski župnik fra Zoran Tadić i župnik iz Grabovice vlč. Marko . . .

U homiliji fra Ivan se osvrnuo na život sv. Ivana Krstitelja koji današnjem čovjeku može biti učitelj u mnogim stvarima. Najprije da se za sve što radi treba dobro pripremiti, kao Ivan za prorokovanje odlaskom u pusti- nju. Budući da je oštro napadao na buntovnike svoga vremena treba mu biti uzor da nikada ne šuti nego se odlučno odupre svakojakim manipulacijama koje dolaze iz svih krugova djelovanja današnjeg čovjeka. Na kraju, kao što je i sv. Ivan pozivao na pokoru i obraće- nje, upozorio je vjernike da se obrate i vjeruju Evanđelju i nauku Isusa Krista, a ne modernim naukama koje ih udaljuju od pravog Učitelja.

Na kraju sv. mise nazočnima pozdrav je uputio župnik fra Jure. Osobito je zahvalio predvoditelju fra Ivanu, svim svećenicima koji su ovih dana pomagali u ispovijedanju te svima ostalima koji su na bilo koji način pridoni- jeli proslavi patrona.

Svečanijem ozračju za vrijeme mise pri-donosilo je pjevanje župnog zbara pod vod-stvom sestre Gizele Dolić i orguljskom prat-njom novaka fra Emanuela Josića. Radom u župnom uredu svoj doprinos dali su i druga dvojica novaka fra Goran Barešić i fra Petar Ramljak.

Fra Želimir Gogić

SV. IVAN KRSTITELJ

Livno - Dana 24. lipnja slavio se sv. Ivan Krstitelj na temeljima starog samostana kod bolnice u župi Livno. Misno slavlje u 11 sati predvodio je velečasni Mladen Parlov, ravnatelj nadbiskupijskog sjemeništa. Suslavite-lji misnog slavlja bili su livanjski župnik fra Marko Jukić i župni vikar fra Marinko Baotić. Misno je slavlje svojom pjesmom uzveličao župni zbor župe Livno. Propovjednik se u propovijedi osvrnuo na život sv. Ivana, na njego-vu poniznost i pustinjački život. Osvrnuo se i na vrijeme u kojem mi živimo. Kompleksno vrijeme u kojem je i Evandelje tek jedna od ponuda koje nam se nude.

Misno slavlje u 18 sati također je pred-slavio velečasni Mladen Parlov. U koncele-braciji su bili livanjski župnik fra Marko Ju-kić i videoški župni vikar fra Božidar Blažević. Kako se pod ovom svetom misom okupio velik broj obitelji s djecom, predvoditelj misnog slavlja u svojoj propovijedi govorio je o vrijednostima obitelji i o odgoju djece. Među velike pogreške koje roditelji često rade u od-goju djece ubrojio je i darivanje djece materi-jalnim darovima, uskraćivanje svakog napora, određivanje djetetu budućnosti kroz školova-nje i zanimanje koje roditelji žele, tj. stvarajući dijete na svoju sliku što je pogreška jer ga je Bog stvorio na svoju sliku i priliku kao jednog i neponovljivog.

Kako je uobičajeno, na koncu svetog mi-snog slavlja svećenici su se okupili oko kipa sv. Ivana Krstitelja i blagoslivljali malu djecu.

Fra Matija Miletić

NAŠA GORICA

Gorica (Livno) - Uoči svoga patrona, odnosno svetkovine apostola sv. Petra i Pavla, Franjevački samostan na Gorici u suradnji sa Franjevačkim muzejom i galerijom (FMGG) drugu godinu za redom organizira manifesta-ciju kulturno-vjerski dani „Naša Gorica“. Ove godine manifestacija je trajala od 27. do 29. lipnja 2011. godine. Program prve dvije večeri održavao se u dvorani novoizgrađenog muzeja na Gorica, a treći dan, kao središnji događaj, služena je sv. misa u samostanskoj crkvi.

Program prve, kao i druge, večeri pred-vodio je fra Marijan Karaula, vikar Franjevač-ke provincije Bosne Srebrenе. Poslije njego-vog uvoda nazočne je pozdravio i o ovogodišnjoj manifestaciji govorio gorički gvardijan fra Andelko Barun. Poslije toga fra Marijan je govorio o gastarbajterskom radu Livnjaka u stranim zemljama. U skladu s tom temom prikazan je dokumentarni film Ratka Oro-zovića „Čizme br. 46“ koji govorio o jednom gastarbajteru Livnjaku, a odmah iza tog filma prikazan je film „Moja kuća ispod mosta putujuća“ istoga redatelja. Prije prikaza filmova nazočnima se s nekoliko riječi obratio redatelj Ratko. Drugi dio večeri bio je posvećen predstavljanju „Turističke monografije franjevačkog samostana Gorica“ o kojoj je govorio također fra Marijan.

Druga večer manifestacije bila je posve-ćena utemeljitelju bosanskohercegovačke na-rodne književnosti, franjevcu fra Matiji Div-koviću jer je ove godine 400. obljetnica tiskanje njegove prve knjige „Nauk krstjanski“. O njemu, njegovom pisanju i djelima posjetitelji su mnogo toga mogli saznati ovu večer iz fra Andelkovog predavanja. Novak fra Goran Bar-ešić pročitao je tekst posvete koju je fra Matija napisao u „Nauku krstjanskom“, a Dinko Periša, ravnatelj gimnazije u Livnu, izrecitirao je pjesmu o fra Matiji Divkoviću. Nakon go-vora o fra Matiji FMGG je priredio izložbu njegovih djela i literature pisane o njemu, koju je kratkim govorom otvorio ravnatelj muzeja gosp. Josip Gelo. Osim govora bilo je i glazbenih točaka pa su kroz dvije večeri prigodnim skladbama nastupili vokalni sastav „Fratres et sorores“ te solisti novak fra Emanuel Josić i Kristina Krzelj. (Fra Želimir Gogić)

30. OBLJETNICA SVEĆENIČKOG REĐENJA

Dolac n/L - U Docu na Lašvi 30. lipnja 2011. župnik fra Drago Pranješ ugostio je svoje kolege svećenike, zaredene prije 30 godina, 1981. Trideset godina misništva nije mala stvar. Velik je Božji dar kroz tolike godine biti više-manje zdrav i moći raditi na slavu Božju i na dobro Crkve u Božjem vinogradu. Zato nam je ovaj susret prije svega bio dan zahvalnosti Bogu za sve milosti koje nam je Svevišnji udijelio tijekom naše trideset-godišnje svećeničke službe, te ujedno molitva da Gospodin obilno blagoslovi i godine koje su pred nama.

Većina svečara stigla je već na Petrovdan uvečer. Okupili smo se osmorica, dok su četvorica u inozemstvu, pa nisu mogli doći.

Centralna točka slavlja 30-te obljetnice svećeničkog ređenja bila je sv. Misa zahvalnica u 11 sati, u dolačkoj crkvi Uznesenja BDM. Predsjedao je mons. fra Marko Semren – i sam svećar, a koncelebrirali su: fra Stjepan Duvnjak, profesor i bivši meštar bogoslova, koji je naše svečare doveo do ređenja; zatim ostali svećari: fra Lovro Gavran, provincijal, fra Pero Vrebac, definitor, fra Jozo Puškarić, župnik u Donjoj Tramošnici, fra Anto Zrakić, župnik u Gornjoj Tramošnici, fra Drago Pranješ, župnik u Docu, fra Ivan Landeka, župnik u Posuškom Gradcu i fra Pero Baotić, župnik u Domaljevcu.

Uz njih je bilo još nekoliko svećenika i časnih sestara iz travničkog kraja, na čelu s gvardijanom, fra Zoranom Livančićem. Glazbeni dio i u crkvi, a i kasnije za ručkom, izvrsno je predvodio fra Ivan Opačak, župni vikar u Docu.

Odsutni su bili:

fra Luka Marković (definitor, misionar u Njemačkoj), fra Marko Puljić (u Americi), don Mirko Ćavar (župnik u Njemačkoj). fra Stipe Biško (župnik na Širokom Brijegu, ali je trenutno s mladima u Taizé-u u Francuskoj).

Rado smo se sjetili u molitvama i naših pokojnih profesora, kao i petorice pokojne braće naše generacije, a to su:

U Fra Ivo Šimić (14. 11. 1954. – 19. 01. 1993.)

U Fra Ilija Puškarić (23. 04. 1954. – 04. 04. 2003.); zareden 04. 04. 1981.

U Fra Pero Jurišić (13. 07. 1954. – 16. 06. 2004.); zareden 19. 06. 1981.

U Fra Jozo Mihaljević (11. 11. 1955. – 23. 05. 2006.) i

U Fra Ivo Radman (12. 04. 1955. – 16. 01. 2007.)

Analizirajući naš životni put, ustanovili smo da nas je 1969. god. došlo u sjemenište 52 (ne brojeći jednoga, koji je već sutradan otišao kući). Maturu je položilo 40 sjemeništaraca. U novicijat nas je ušlo 33 – 26 za našu provinciju Bosnu Srebrenu, a 7 za Hercegovačku franjevačku provinciju. Svećenički red primilo je 17 svećenika naše generacije. Trinaestorica pripadaju bosanskoj Provinciji, trojica hercegovačkoj, a jedan je dijecezanski svećenik.

S ređenjem nas je pretekao fra Kazimir Dolić (zareden 29. 11. 1980.)

Fra Luka Marković i pok. fra Ilija Puškarić zaredeni su iste godine kao i mi, ali malo prije nas: 4. 4. 1981.

Sustigli su nas: fra Pero Baotić, pok. fra Pero Jurišić i pok. fra Jozo Mihaljević (jer su u novicijatu imali prvu godinu teologije).

Fra Marijan Karaula i fra Juro Papić su također naša generacija iz sjemeništa, novicijata i teologije, ali su zaredeni nešto kasnije (zbog odsluženja vojnog roka): 21. 03. 1982.

Našoj generaciji, hvala Bogu, pripada i 50-ti biskup Bosne Srebrene, fra Marko Semren, pomoćni biskup banjalučki.

Posebno smo zahvalni našem dragom i vrlo vrijednom meštru, fra Stjepanu Duvnjaku, koji nas je očinski i bratski pratio tijekom našeg studija i koji nam se rado odazvao da se skupa s nama proveseli i uzveliča nam ovo slavlje, a zahvaljujemo i svim ostalim svećenicima koji su nam se pridružili i produbili našu radost.

Dao Bog da nam ovo ne bude posljednji svećarski susret! Dao Bog da još godinama mognemo uspješno vršiti svoju misiju, a kad se ona završi – da se sretno nađemo u vječnoj domovini!

L. G.

IN MEMORIAM

FRA MIJO MRLJIĆ
(1939 - 2011)

Oproštajni govor sutješkog gvardijana fra Ilije Božića na sprovodu + fra Mije Mrljića

Dragi Mato, brate pokojnog fra Mije, draga njegova sestra Marija, draga rodbino, braće fra-njevci, braće i sestre župa Vareša i Kraljeve Sutjeske!

Danas nas je ovdje sabrala iznenadna smrt pokojnog fra Mije Mrljića. Došli smo u ovu sutješku crkvu iskazati poštovanje njegovoj osobi, zahvaliti Bogu za dar njegova života i svega dobra što je po njemu učinio, a svojim molitvama i ovim misnim slavlјem preporučujemo ga Božjoj dobroti i milosti po kojima kao stvorenici, nesavršeni i grešni ljudi imamo nadu u vječnost.

Kao i kod većine nas franjevaca fra Mijin život se odvijao u franjevačkom i svećeničkom služenju u Bosni, u franjevačkoj zajednici Provinciji Bosni Srebrenoj. Fra Mijo je rođen u Varešu 9. kolovoza 1939. od roditelja Alfonza i Katarine r. Zekić. Osnovnu je školu završio u rodnom mjestu, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Franjevački habit obukao je 14. srpnja 1958. u Kraljevoj Sutjesci gdje je proveo godinu novicijata i položio prve redovničke zavjete 15. srpnja 1959.

Studij teologije završio je na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. U Sarajevu je položio i svečane zavjete 16. srpnja 1964., primio red đakonata 4. travnja 1965. te svećenički red 2. svibnja 1965. Poslije svega ovoga slijedi njegovo svećeničko služenje.

Službu samostanskog i župnog vikara obnašao je u Jajcu (1966-1967) i u Kraljevoj Sutjesci (1970-1973). Službu župnog vikara vršio je u župi Livno (1967-1970), u Breškama (1973-1974) i u Varešu (1994-1995). Župničku službu vršio je u Breškama (1974-1977), u Kraljevoj Sutjesci uz službu samostanskog vikara vršio i službu župnika (1977-1979) te je kao župnik služio u rodnom Varešu (1991-1994). Od godine 1979-1991. bio je član samostanskog bratstva u Kraljevoj Sutjesci bez zaduženja zbog nepravednih i neutemeljenih kazni koje mu je izrekao tadašnji vrhbosanski nadbiskup mons. Marko Jozinović u nesretnom i nepotrebnom *slučaju Aljinići* koji je fra Miju nesumnjivo pritiskao sve do njegove smrti. Od godine 1995-2010. bio je voditelj ambulante HKO *Kruh Svetog Ante*. Kao teški dijabetičar nosio se sa svojom bolešću nikoga ne opterećujući. Nije dopustio da mu ona oduzme prirodnu vedrinu i humor. Zato kažemo da je njegova smrt došla iznenada. S njime smo se šalili za večerom pred noć u kojoj je preminuo od srčane kapi.

Fra Mijo je bio doista osebujan i kao čovjek i kao franjevac. Obilježavalo ga je naizgled nekoliko nespojivih svojstava. S jedne strane bio je pretjerani racionalist te je u svemu, pa i najdubljim stvarima tražio potvrdu razuma. Teško se miroio s ljudskim uredbama i formalizmima i nije im robovao ukoliko su se kosili s razumom koji je držao najvećim Božjim darom. Njegovu kritičnost prema svakom autoritetu nesumnjivo je povećavala i spomenuta nepravedna kazna.

S druge strane fra Mijo je bio posve, moglo bi se reći, ranjivo emocionalan. I jedno i drugo svojstvo ga je jednako vodilo kako u njegovu pastoralnom tako i u karitativnom radu. Imao je oka za nevolju ljudi i na nju je konkretno odgovarao. Na osobit je način vrednovao tehnička pomagala koja su ljudima od koristi i njih je rado koristio u pastoralnom radu, a osobito u humanitarnoj djelatnosti kao ravnatelj ambulante *Kruh sv. Ante*. Dok ga je zdravlje služilo sam se bavio tehničkim i stolarskim poslovima. Izradivao je potrebne stvari za svoju sobu kao i za filijalne crkve. Kao dijabetičar je osjetio slabljenje vida i s tim iskustvom se dao na skupljanje pomoći za izdavanje tekstova Novog zavjeta na Brailleovu (Brajevu) pismu za Dom slijepih u Sarajevu. To je bilo prvo izdanje Sv. pisma na tom pismu. Znao je kazati: trebat će to i meni. No, kasnije je izašla cijela Biblija elektronski snimljena koju je fra Mijo sebi nabavio i svakodnevno slušao.

Ne bi se smjelo propustiti fra Mijin specifični humor. I tu su se dodirivale dvije krajnosti. S jedne strane je to bila jedna dječja bezazlenost, pa čak i rječnik, kojima je znao druge ugodno razveseliti i zabaviti, a s druge strane oštromu reakcija na izazove pomiješana s humorom i dozom sarkazma. Zbog toga je bio drag u društvu. Osobito je znao praviti šale na vlastiti račun što je svojstveno autentičnom humoru.

Spomenuta fra Mijina osebujnost i prividna kontradiktornost je izazivala i kontradiktorne prosudbe o njemu od beskrajne hvale i divljenja do kritike i pokuda. Međutim, svoje stavove nije usklađivao prema tuđim mišljenjima, već prema vrijednostima koje je zastupao i nije mu se nigdje mogla potkrasti dvoličnost. Njegova otvorenost i autentičnost je često išla na njegovu štetu. No on je htio biti svoj.

Dragi fra Mijo, nama će sigurno nedostajati mnoge Tvoje drage i ugodne osobine. Opraćamo se s Tobom svjesni da smo putnici i prolaznici na ovome svijetu, s vjerom i nadom u Tvoju vječnost kod Oca Nebeskog i sa zahvalnošću za svu njegovu dobrotu po Tebi učinjenu. Nadamo se da si ugledao ono o čemu si znao često pitati: kako će biti tamo? Ti to gledaš, mi se još nadamo.

Počivaj u miru Božjem!

Fra Ilija Božić, gvardijan
sa braćom fratribma Sutješkog samostana

Homilija provincijala fra Lovre Gavrana na sprovodu + fra Mije Mrlića

Draga braćo franjevci, osobito vi iz sutješkog samostana,
poštovana braćo svećenici i časne sestre,
dragi vjerni Božji narode, a osobito vi, fra Mijina rodbino –
u ime sve braće franjevaca cijele Franjevačke Provincije Bosne Srebrenе izražavam vam
najiskreniju bratsku sućut povodom iznenadne smrti našega brata fra Mije Mrlića.

Iz fra Mijina životopisa, koji će vam detaljnije predstaviti sutješki gvardijan fra Ilija Božić, vidi se da je pokojni fra Mijo tijekom svoga svećeničkog života na raznim mjestima naše Provincije vršio različite svećeničke i redovničke službe: samostanskog vikara, župskog vikara i župnika – ali ti općeniti podaci ne govore ništa o tome *kako* je on vršio svoju službu, *s kojim žarom* je služio Bogu i narodu, te *koliko je boli i muke* morao pretrpjeti u teškim vremenima i nesvakidašnjim okolnostima svoje službe.

Samo nekolicina njegovih bliskih prijatelja zna o tome nešto više od ostalih, ali dubina, širina i opseg te patnje poznata je jedino sveznajućem Bogu, koji neka mu bude milosrdan na sudu i neka ga stostruku nagradi za sve što je učinio i što je pretrpio.

Naše mlađe generacije vjerojatno ne znaju da je fra Mijo bio jedan od najspasobnijih i najsvestranijih fratara sutješkog samostanskog područja, pa i cijele Provincije. Ne znaju koliko je stradao zbog nesretnog haljiničkog slučaja, koji još ni danas nije riješen. Ne znaju ni kako je proveo teške ratne dane. Poznaju ga samo kao dobroćudnog starca, koji je imao plemenitu dušu i srce otvoreno osobito za bolesnike i siromahe. Stoga se i kao umirovljenik zdušno zalagao za njih, osobito preko ambulante HKO *Kruh sv. Ante*, koja je djelovala u Kr. Sutjesci od rata, pa sve donedavno – dok nisu otvorene državne ambulante.

Nama će i dalje mnogi detalji iz fra Mijina života ostati tajna, ali za sveznajućeg Boga nema tajni. On sve zna i vrednuje čovjeka prema njegovoj vjeri, prema njegovoj ljubavi, prema njegovu kajanju za grijeha, prema njegovoj spremnosti na oprštanje, prema njegovim djelima – ali i prema njegovim dobrim željama, makar one ostale i neostvarene.

U jednom dokumentu još prije desetak godina fra Mijo je napisao ovako: *Sve ovo pišem kazući se za osobne propuste, moleći za oproštenje koga sam sablaznio i uvrijedio, a posebno molim Boga za oproštenje što nisam više radio. ... Bože, budi mi milostiv!*

Što još reći povodom ovog iznenadnog smrtnog slučaja?

Mi smo svaki dan svjedoci mnogih iznenadnih smrtnih slučajeva, koji su posljedica bilo ljudske zlobe: ubojstava, razbojništva ili ratnih sukoba, bilo prirodnih katastrofa: potresa, cunamija, tornada, požara, poplava itd. Toga ima toliko da to čovjek više gotovo ne može ni pratiti.

To nas više i ne iznenađuje, ali moralo bi nas barem potaknuti na razmišljanje. Bilo bi normalno da se ozbiljni i zreli ljudi pritom zaustave i razmisle: Kako ja živim? Zašto ja živim? Jesam li na putu ostvarenja svoga životnog smisla, ili sam promašio smisao? Jesam li u miru s Bogom i sa svojim bližnjima? Jesam li spremjan za iznenadnu smrt? Jesam li spremjan večeras leći zdrav, s puno planova za mnogo godina unaprijed, a sutra ujutro ipak osvanuti mrtav? Koliko je moj život u tom smislu ozbiljan?

Sve manje i manje ljudi umire posve prirodnom, očekivanom smrću, od starosti i slabosti, nauživši se života. Sve više nas kose iznenadni smrtni slučajevi. Jesmo li izvukli iz toga neku pouku za se? Jesmo li danas spremniji izići na Božji pravedni, ali i strogi sud, više nego jučer?

Ako ne, obratimo se! Pomirimo se! Oprostimo jedni drugima! Ne budimo cicije! – jer svaki dan molimo Boga da nam oprosti upravo onako kako i mi opraštamo jedni drugima. Činimo pokorу! Služimo Bogu radosno! Širimo radost i zahvalnost! Širimo razumijevanje i dobrohotnost!

Budimo ljudi, pa nas smrt neće iznenaditi, bez obzira kad i kako će nam doći. Prepustimo se potpuno u ruke Božje i činimo djela Božja, pa nam smrt neće biti tragedija, nego odlazak na odmor – radosno preseljenje u Očev dom.

Pokojnog fra Miju, hvala Bogu, bolest nije srušila u krevet i nije bio na teret nikome, ali i on je imao svojih bolesti koje su mu najavljuvale mogućnost brze i iznenadne smrti. Nadamo se da je bio spremam.

A ukoliko je njegova spremnost za smrt bila manjkava, neka Božje milosrđe dobrohotno primi naše zastupničke molitve za njegovu dušu i neka mu oprosti njegove ljudske slabosti, mane i grijeha, te ga uvede u radost vječnog blaženstva – milošću Gospodina našega Isusa Krista, koji je raspet, umro i uskrsnuo za spasenje svih nas, pa i za našega fra Miju.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine! ...

+ ŠIMO KRIJAN (8. 10. 1928 – 12. 5. 2011)

Dana 12. svibnja 2011.godine preminuo je u Slavonskom Brodu u 83. godini života Šimo Krijan, rođen u Koraču, općina Bosanski Brod. Živio je u Koraču kao praktičan i odgovoran obiteljski čovjek i vjernik. Sa svojom ženom Janjom radio je petero djece: Marka, Andriju, Iliju, kćer Verku i Željka (fra Vislava), člana naše Provincije. Šimi i Janji su njihovi oženjeni sinovi i udana kćer podarili sedmero unučadi i dvoje praprunučadi.

Za svoju obitelj Šimo se, zajedno sa svojom ženom, istinski do kraja žrtvovao i darivao, živeći na selu, gdje je, bar u njegovo vrijeme, život bio jako težak, složen i prezahtjevan, s vrlo malo dobiti. No, makar i uz ove poteškoće, život je išao dalje svojim tokom, te uz nadolazeće bolje dane i bolje uvjete života, bez oholosti, uz Božju pomoć i vjerski odgoj, Šimina obitelj je bila skromna, čvrsta i stabilna.

Nova iskušenja i nevolje nastaju s nesretnim zadnjim ratom: pad Korača i Bosanske Posavine! Kako i kuda dalje, pitao se Šimo; sve pade i stečeno osta, zar opet valja iz početka?! Dakle, mora se u izbjeglištvo, rak rana svakoga prognanog s njegova rodnog ognjišta! Ali ni tu za Šimu nije bio kraj nevolja. Godine 2001. umrije mu žena Janja, dok je on u razrušenom, opljačkanom i opustošenom Koraču čuvao ono malo sirotinje (građevinski materijal...) za župnu kuću, jer mu je sin fra Vislav bio tada župnik u Koraču. I tako je naš Šimo, kao umirovljenik, do kraja života ostao sam kao stožer svoje obitelji.

Uz najuže članove obitelji, mnogobrojnu rodbinu, svećenike, časne sestre, prijatelje i komšije, sahranjen je pok. Šimo 16. svibnja 2011. godine u 15 sati na gradskom groblju u Slavonskom Brodu. Obred pokopa obavio je fra Marijan Karaula, vikar naše franjevačke provincije *Bosne Srebrenе* iz Sarajeva. Fra Marijan je istoga dana također slavio sv. misu zadušnicu za pok. Šimu u crkvi franjevačkog samostana u Slavonskom Brodu. Uz rodbinu bilo je mnogo nazočnih vjernika, pred kojima se fra Marijan oprostio od pok. Šime i obratio nazočnim prigodnim riječima naše vjere u uskrsnuće mrtvih, po Isusovu uskrsnuću, te riječima iskrene sućuti obitelji pok. Šime u ime cijele uprave Provincije i našeg mnogopoštovanog oca fra Lovre Gavrana, provincijala.

Ovim putem se rodbina pok. Šime iskreno zahvaljuje fra Marijanu za obred sprovoda, sv. misu i riječi utjehe, vjere i nade.

„Mrtvi žive sve dok žive oni koji ih vole.“

Počivao u miru Božjem!

Fra Mladen Jozić